

Strategia rozwiązywania problemów społecznych na terenie miasta Helu w latach 2007-2013

Spis treści

CZĘŚĆ PIERWSZA.....	3
I. WPROWADZENIE.....	3
II. TRYB PRZYGOTOWANIA STRATEGII.....	4
III. POLITYKA SPOŁECZNA NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM.....	6
1. PRIORYTETY POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ.....	6
2. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE KRAJOWYM.....	7
3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE REGIONALNYM.....	9
4. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA SZCZEBLU POWIATU.....	11
CZĘŚĆ DRUGA.....	13
IV. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY.....	13
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ.....	13
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	14
3. DZIEDZICTWO KULTUROWE, OBSZARY CHRONIONE.....	16
4. GOSPODARKA.....	18
5. MIESZKAŃCY.....	20
6. EDUKACJA I KULTURA.....	29
7. POMOC SPOŁECZNA I OPIEKA ZDROWOTNA.....	31
CZĘŚĆ TRZECIA.....	34
V. ANALIZA SWOT.....	34
1. UWAGI OGÓLNE.....	34
2. TABELA ANALIZY SWOT.....	35
3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT.....	37

CZĘŚĆ CZWARTA.....	38
VI. STRATEGIA DZIAŁAŃ.....	38
1. OBOWIĄZKI GMINY NAŁOŻONE PRZEPISAMI PRAWA.....	39
2. PLANOWANIE STRATEGICZNE W MIEŚCIE HEL – PRZYJĘTE ZASADY.....	44
3. SKUTECZNY SYSTEM DZIAŁAŃ JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ OPARTY NA AKTYWNOŚCI JEJ BENEFICJENTÓW (POLITYKA PRORODZINNA) – JAKO PRIORYTET POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE HEL.....	45
4. FINANSOWANIE STRATEGII.....	66
5. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW.....	67
6. MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII.....	67
7. REALIZATORZY STRATEGII I PODMIOTY WSPIERAJĄCE.....	67
VII. ZAKOŃCZENIE.....	68

CZĘŚĆ PIERWSZA

I. WPROWADZENIE

Problemy społeczne będące wynikiem zmian politycznych i gospodarczych, jakie dokonały się w Polsce na przestrzeni ostatnich dwóch dekad stawiają przed władzami, również samorządowymi, nowe wyzwania. Dotychczas realizowany model polityki społecznej polegający głównie na łagodzeniu skutków nabrzmiałych, niekorzystnych zjawisk okazał się nie dość skuteczny. Podejmowane działania obliczone były na walkę z rezultatami problemów, brak natomiast było wystarczającego nacisku na profilaktykę zagrożeń. W efekcie rośnie liczba osób – beneficjentów pomocy społecznej i utrwalają się postawy roszczeniowe tych podmiotów. Dlatego też potrzebą chwili jest opracowanie spójnych, całościowych, perspektywicznych programów polityki społecznej. Poza swoimi walorami strategicznymi, informacyjnymi i planistycznymi stanowią one przyczynek do rzetelnej analizy obecnie realizowanej polityki społecznej, pozwalają na bieżącą ocenę skuteczności wybieranych rozwiązań. Często ich opracowanie i wdrożenie jest również warunkiem uczestniczenia w programach pomocowych realizowanych ze środków zewnętrznych. Przejrzysta strategia, wskazanie zamierzeń władz w zakresie polityki społecznej daje instytucjom decydującym o podziale środków gwarancję, że dofinansowanie z ich budżetów konkretnych przedsięwzięć spowoduje osiągnięcie zamierzonych efektów społecznych.

Przygotowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest również realizacją obowiązku nałożonego na gminę ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004, nr 64, poz. 593 z późn. zm.). Jest to obszar szczególnie ważny dla wspólnoty samorządowej, gdzie pojawiające się problemy i trudności widać najbardziej. Zapobieganie marginalizacji grup i jednostek staje się jednym z najważniejszych zadań władz gminnych. Dopuszczenie do wykluczenia społecznego szerokiego kręgu osób przekreśla szansę na zbudowanie społeczeństwa obywatelskiego i może prowadzić do niepotrzebnych napięć społecznych. Dlatego też podejmowane działania leżą w interesie nie tylko osób zagrożonych ekskluzją społeczną, ale całej lokalnej społeczności.

II. TRYB PRZYGOTOWANIA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Hel przygotowana została zgodnie z ogólnymi warunkami stawianymi takim dokumentom. Umownie można ją podzielić na cztery główne części.

Część pierwsza zawiera rozważania odnoszące się do kanonów polityki społecznej, obowiązujących standardów oraz przyjętych na szczeblu makroekonomicznym programów z zakresu polityki społecznej. Z uwagi na fakt obecności Polski w Unii Europejskiej nakreślono podstawowe założenia polityki społecznej również na tym poziomie. Wskazano uwarunkowania programowe wynikające z Narodowego Planu Rozwoju. W celu odniesienia problemów społecznych do skali lokalnej i pokazania szerszego ich tła przedstawiono programy opracowane na poziomie województwa i powiatu.

Część druga przedstawia gminę Hel według stanu na dzień opracowywania dokumentu. Zawarto tutaj informacje istotne z punktu widzenia występujących na jej terenie problemów społecznych. Analizowano zatem stan gospodarki gminy, sytuację na rynku pracy, zarysowano strukturę demograficzną. Opisano również dostępne dla mieszkańców usługi społeczne w postaci edukacji, ochrony zdrowia, kultury i pomocy społecznej.

W części trzeciej dokonano oceny możliwości rozwojowych gminy. Jako narzędzia użyto analizy SWOT, tak by wskazać mocne i słabe strony gminy, przedstawić wewnętrzne szanse i zewnętrzne, niezależne od władz omawianej jednostki samorządu terytorialnego, zagrożenia.

Część czwarta to sformułowanie misji gminy i wskazanie obszarów interwencji. W każdym z obszarów wytyczono podstawowe cele, których osiągnięcie powinno przyczynić się do zredukowania występujących niekorzystnych zjawisk. W części tej wskazano również podmioty odpowiedzialne za realizację zadań oraz instytucje wspierające gminę w ich wykonaniu. Ponadto zawarto ustalenia dotyczące finansowania i monitorowania Strategii.

Strategia obejmuje okres do 2013 roku. Uzasadnieniem dla tak wybranego horyzontu czasowego jest z jednej strony specyfika procesów społecznych (skutki realizacji strategii

będą widoczne dopiero w dłuższym okresie czasu), z drugiej zaś strony konieczność dostosowania dokumentu do okresu budżetowania przyjętego w Unii Europejskiej.

Sformułowanie misji gminy, wskazanie wspomnianych wcześniej obszarów interwencji, wybór celów podstawowych i przypisanie im działań operacyjnych poprzedzone zostały rzetelną oceną stanu faktycznego, uwarunkowaniami mikro- i makroekonomicznymi, wnioskami wpływającymi z dokonanej analizy SWOT oraz potrzebami lokalnej społeczności. Nie bez znaczenia były również dotychczasowe doświadczenia w rozwiązywaniu problemów społecznych, będące udziałem zwłaszcza pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

III. POLITYKA SPOŁECZNA NA SZCZEBLU WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM, WOJEWÓDZKIM I POWIATOWYM

1. PRIORYTETY POLITYKI SPOŁECZNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

Z dniem 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Dzięki temu może uczestniczyć w programach wspólnotowych dotyczących również rozwiązań społecznych. Wspólnota Europejska jest rzecznikiem aktywnej polityki społecznej. Ma ona stwarzać państwom członkowskim warunki dla skutecznego przeciwdziałania społecznemu wykluczeniu.

Rada Europejska w grudniu 2000 r. w Nicei przyjęła konkretne wytyczne w zakresie zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego (Agenda Społeczna). Zasadniczym celem przewidzianym w Agendzie jest „bardziej spójne społeczeństwo: równe szanse dla wszystkich”. Natomiast podstawowym narzędziem realizacji tego celu jest zastosowanie Otwartej Metody Koordynacji. Ma ona prowadzić do opracowania jednej listy wspólnych celów dla integracji społecznej, emerytur i rent oraz opieki zdrowotnej, włączając w to cele horyzontalne, takie jak równość szans i dostęp do rynku pracy.

Otwarta Metoda Koordynacji to sposób na podejmowanie i realizowanie wspólnych działań w obszarze polityki społecznej. Założenia podstawowe tej metody polegają na wyznaczaniu wspólnych celów na podstawie uzgodnionego metodologicznie opisu zjawisk społecznych. Zarówno dla opisu zjawisk społecznych, jak i wyznaczania celów zdefiniowano i przyjęto szereg wskaźników. Odnoszą się one do całej gospodarki (tzw. wskaźniki strukturalne) oraz do obszarów socjalnych.

W 2005 r. przyjęta została przez Komisję Europejską druga faza Agendy Społecznej, obejmująca okres do 2010 r. Jej mottem stało się sformułowanie: „Społeczna Europa w gospodarce światowej: zatrudnienie i szanse dla wszystkich”.

Agenda Społeczna przewiduje modernizację modelu społecznego w Europie w oparciu o realizację założeń Agendy Lizbońskiej. Nowa Agenda mówi o konieczności gwarancji zatrudnienia i zwiększenia szans na jego osiągnięcie. Wszystko to w oparciu

o dynamiczny wzrost gospodarczy Unii, osiągnięty dzięki modernizacji rynku pracy poprzez innowacje oraz zwiększenie ochrony socjalnej.

Europejski Model Społeczny opiera się na przekonaniu, że możliwe jest pogodzenie wymogów szybkiego rozwoju ekonomicznego z realizacją celów społecznych (bezpieczeństwo zatrudnionych, dostęp do sfery publicznej itp.).

Od marca 2005 roku rozpoczął się kolejny etap strategii społeczno - gospodarczej Unii Europejskiej. Ogłoszono wówczas nowy początek Strategii Lizbońskiej. Jako jeden z podstawowych celów UE uznano wzrost zatrudnienia, w tym zaangażowanie większej liczby osób w aktywną działalność zawodową oraz modernizację systemów zabezpieczeń socjalnych. W lipcu 2005 r. w przyjętych Strategicznych Wytocznych Wspólnoty na lata 2007-2013 uwzględniono potrzebę działań na rzecz modernizacji systemu zabezpieczenia społecznego w związku z działaniami zmierzającymi do wzrostu zatrudnienia. Jako jeden z priorytetów uznano stworzenie integracyjnego rynku pracy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE KRAJOWYM

W ramach Narodowej Strategii Spójności realizowane będą następujące cele spójności wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie:

- Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa.
- Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej.
- Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski i jej regionów.
- Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług.
- Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

- Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Rozważając zagadnienie polityki społecznej należy również uwzględnić Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007 – 2013. Jego celem jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli itd.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te to: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 10 Priorytetów realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- Zatrudnienie i integracja społeczna.
- Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw.
- Wysoka jakość edukacji odpowiadająca wymogom rynku pracy.
- Dobre państwo.
- Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa.

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

- Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej.
- Regionalne kadry gospodarki.
- Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

- Aktywizacja obszarów wiejskich.

oraz priorytet „Pomoc techniczna”.

Rada Ministrów RP opracowała założenia aktywnej polityki społecznej na lata 2007 – 2013. Dokument ten przyjęty 13 września 2005 r. nosi nazwę STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2013. Strategia wytycza 7 priorytetów, które zdaniem władz - szybko wdrożone i zrealizowane, przyczynią się do rozwiązania trapiących Polskę problemów społecznych. Sformułowanie priorytetów poprzedzono diagnozą stanu obecnego ze szczególnym uwzględnieniem demografii, ubóstwa, kondycji i zagrożeń współczesnej rodziny i społeczeństwa obywatelskiego. Dokument ten formułuje pożądany do osiągnięcia cel prowadzonej polityki społecznej, którym ma być zbudowanie na poziomie krajowym zintegrowanego systemu polityki państwa prowadzącej do ułatwienia wszystkim obywatelom równego dostępu do praw społecznych, poprawy warunków powstawania i funkcjonowania rodzin oraz wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym przy zapewnieniu demokratycznego współuczestnictwa obywateli. Sformułowane priorytety krajowe są następujące:

- poprawa warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci;
- wdrożenie aktywnej polityki społecznej;
- kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych;
- budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym;
- aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych;
- partnerstwo publiczno – społeczne jako podstawa rozwoju usług społecznych;
- integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

3. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE REGIONALNYM

Władze województwa pomorskiego opracowały program pod nazwą: „Strategia polityki społecznej województwa pomorskiego do 2013 roku”. W myśl tego dokumentu, polityka społeczna winna być realizowana poprzez 4 rodzaje działań:

1. prewencyjne;
2. wczesną interwencję;

3. interwencję kryzysową;
4. integrację społeczną i zawodową.

Założenia polityki społecznej przyjęte w Strategii są następujące:

1. Umożliwienie mieszkańcom Pomorza pełnego rozwoju i uczestnictwa w życiu gospodarczo – społecznym regionu.
2. Obowiązkiem administracji i samorządu jest stwarzanie takich warunków i przestrzeni, które umożliwią mieszkańcom na każdym etapie życia i w każdej wspólnotie, w której uczestniczą – rodzinie, grupie rówieśniczej, miejscu edukacji i pracy, wspólnotie lokalnej, możliwość suwerennej samorealizacji i podejmowania odpowiedzialności za jakość życia i dobro wspólne.
3. Konieczne jest działanie na rzecz realizacji wartości jakimi są: spójność i solidarność społeczna – tzn. wyrównywania szans wszystkich osób i grup społecznych regionu i solidarne współdziałanie na rzecz pełnej integracji i reintegracji, przeciwdziałania marginalizacji i dążenia do inkluzji, troska o zachowanie tożsamości kulturowej.

Przyjęcie powyższych założeń ma być szansą na zrównoważony rozwój regionu czyli wysoką jakość życia społeczno – gospodarczego z zachowaniem zasobów kulturowych, przyrodniczych, z pełnym wykorzystaniem potencjału gospodarczego, środowiskowego, kulturowego i ludzkiego.

Realizacji tych założeń powinny sprzyjać zasady:

- pomocniczości;
- uznania troski o zdrowie i wykształcenie jako fundamentu rozwoju;
- traktowania dobrze funkcjonującej rodziny jako gwaranta prawidłowego rozwoju, samorealizacji i szkoły budowania umiejętności dialogu oraz partnerstwa;
- zapewnienia równego dostępu do praw, dóbr i usług w tym dostępu do nowoczesnych technologii informacyjno – komunikacyjnych;
- dialogu i partnerstwa jako fundamentu inicjatyw wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację polityki społecznej;
- zasada otwartości i przejrzystości działań.

4. DOKUMENTY PROGRAMOWE POLITYKI SPOŁECZNEJ NA SZCZEBLU POWIATU

Podstawą rozwoju systemu społecznego w powiecie puckim jest „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie puckim 2005 – 2015”. Jej misja to: „Pomoc społeczna w powiecie puckim – zintegrowany, dostępny i skuteczny system działań podmiotów działających w sferze pomocy społecznej, oparty na aktywności klienta. System zbudowany na współpracy organizacji społecznych, samorządowych i pozarządowych”.

Wszystkie zagadnienia pomocy społecznej zostały podzielone na 5 obszarów:

1. Edukacja;
2. Finanse;
3. Infrastruktura;
4. Problemy społeczne;
5. Społeczność lokalna.

Dla w/w sfer określono zadania priorytetowe.

EDUKACJA – stworzenie warunków do rozwoju klas integracyjnych oraz podjęcie działań w kierunku edukacji osób niepełnosprawnych. Działania te powinny być wspierane podnoszeniem świadomości społecznej w zakresie problematyki pomocy społecznej wśród mieszkańców powiatu.

FINANSE – w obszarze finansów priorytetem jest stworzenie warunków do poprawy usług komunikacyjnych dostosowanych do przewozu niepełnosprawnych oraz dofinansowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych w istniejących obiektach użyteczności publicznej i infrastruktury. Działania te winny być wspierane lepszym wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej.

INFRASTRUKTURA – w tym obszarze priorytetem jest tworzenie nowych instytucji pomocy społecznej działających na rzecz poszczególnych grup oraz rozwój i systematyczne podnoszenie jakości usług w oparciu o nowoczesny sprzęt rehabilitacyjny.

PROBLEMY SPOŁECZNE – priorytetem są działania mające na celu zmniejszenie skutków bezrobocia poprzez własny program osłony dla osób najuboższych i rodzin wielodzietnych. Działania te winny być wsparte zmianą polityki społecznej.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA – tworzenie warunków do rozwoju lokalnej polityki gospodarczej na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw oraz wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w zakresie zbliżonym do zadań własnych samorządów terytorialnych i struktur pomocy społecznej.

CZĘŚĆ DRUGA

IV. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA GMINY

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ

Gmina miejska Hel (województwo pomorskie, powiat pucki) znajduje się na samym końcu Mierzei Helskiej (jej długość wynosi ok. 34 km), w odległości ok. 13 km od Jastarni, 35 km od Władysławowa i ponad 80 km od aglomeracji gdańskiej. Szerokość półwyspu wynosi u nasady od 200 do 500 metrów, a w rejonie miasta Hel 2,9 km.

Mierzeja Helska (Półwysep Helski) to wąski pasek piaszczystego lądu, otoczony od północy Bałtykiem, a od południa Zatoką Pucką. Powstał on dzięki prądom morskim, które niosły piasek wypłukiwany z dna morskiego. Kształtował się stopniowo, najpierw jako ławica, która tworzyła małe wysepki mające w końcu połączyć się i utworzyć ten wąski pasek piasku zwany dziś Helską Kosą. Od północy brzeg półwyspu jest wyrównany. Znajduje się tam wał wydmy oraz szerokie plaże. Najwyższe wydmy to Góra Szwedów (15 m n.p.m.) i Bocianie Gniazdo. Fale oraz kra lodowa spowodowały, że od południowej strony linia brzegowa jest pofałdowana.

Mierzeja jest usytuowana na Pobrzeżu Kaszubskim. Rozciąga się na południowy – wschód od wysoczyzny zwanej Kępą Swarzewską. Zaczyna się we Władysławowie i oddziela Zatokę Pucką oraz Zatokę Gdańską od Morza Bałtyckiego. Kolejne miejscowości położone na mierzei to: Chałupy, Kuźnica, Jastarnia, Jurata, Hel.

Hel leży na wysokości ok. 0,8 m n.p.m. Zajmuje powierzchnię 2 172 ha (22 km²). Grunty rolne zajmują obszar 7 ha (0,3 % ogólnej powierzchni). Powierzchnia terenów leśnych wynosi 1726 ha (ok. 81 % obszaru miasta). Pozostałe tereny (w tym tereny zabudowane) zajmują 394 ha i stanowią ponad 18,5 % całkowitego obszaru miasta.

Liczba ludności wynosi 3 952 (w tym kobiety – 1 959; mężczyźni – 1 993) (dane GUS, stan na dzień 31.XII.2006 r.). Hel od północy sąsiaduje z Morzem Bałtyckim, a od południa z Zatoką Gdańską. Na lądzie graniczy z gminą Jastarnia.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Powstające na terenie gminy Hel nieczystości to głównie ścieki socjalno – bytowe. Omawiana jednostka podziału terytorialnego posiada nowoczesną mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków, osiągającą dużą redukcję zanieczyszczeń (oddana do użytku w 2000 r.). Oczyszczone ścieki są odprowadzane do Zatoki Gdańskiej. Eksploatacją oczyszczalni zajmuje się Zespół Zakładów Obsługi Miasta w Helu.

Wyszczególnienie	Wartość
Projektowana przepustowość oczyszczalni (m ³ /d)	2 600
Średniodobowa ilość ścieków (m ³ /d)	1 700
Ścieki odprowadzane ogółem (dam ³ /rok)	448
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnię (ogółem osób)	3 898

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w mieście wynosi 1,3 km.

Wyszczególnienie	Wartość
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	138
Ścieki odprowadzone (dam ³)	448
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej (osoba)	3 687

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

W latach 2007 – 2013 władze miasta planują zrealizowanie przedsięwzięcia polegającego na uporządkowaniu gospodarki wodno – ściekowej na jego obszarze. Inwestycja ma być dofinansowana ze środków Funduszu Spójności (szacunkowa wartość projektu – 53,66 mln zł, planowany udział Funduszu Spójności – 30,15 mln zł).

* Źródło: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku

ZAOPATRZENIE I POBÓR WODY

Za dostawę wody w gminie Hel odpowiada Zespół Zakładów Obsługi Miasta w Helu.

Wyszczególnienie	Wartość
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	1,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)	225
Woda dostarczana gospodarstwom domowym (dam ³)	169
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej (osoby)	3 845

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

ELEKTROENERGETYKA

Sieć energetyczna na terenie miasta jest dobrze rozwinięta i stanowi jednolity system krajowy. Niezbędne są jednak drobne modernizacje dotyczące zwiększenia rezerwy mocy oraz wymiany linii kablowych.

GAZOWNICTWO

Obecnie miasto nie posiada dostępu do gazu przewodowego. Mieszkańcy korzystają z gazu propan butan magazynowanego w butlach.

SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Zewnętrzne połączenia komunikacyjne miasta są realizowane w oparciu o drogę wojewódzką nr 216, linię kolejową relacji Reda – Władysławowo – Hel łączącą Hel z Trójmiastem oraz drogi wodne (połączenie żeglugowe z miejscowościami położonymi nad Zatoką Gdańską, w tym w sezonie letnim tzw. tramwaje wodne). Uzupełnieniem sieci komunikacyjnej są drogi powiatowe i gminne obsługujące ruch lokalny.

W związku ze specyficznym położeniem można dostać się na Hel drogą morską (w sezonie letnim) i lądową. Rejs wodolotem na trasach: Hel - Gdynia, Hel – Sopot trwa ok. 30 min., natomiast statkiem od 70 do 90 min.

Komunikacja autobusowa zapewnia transport na trasach: Hel (przystanek Koga) – Jastrzębia Góra – Dębki; Hel – Władysławowo – Gdynia; Hel – Władysławowo – Jastrzębia Góra; Hel – Władysławowo – Karwia; Hel – Władysławowo – Puck; Hel – Gdynia – Warszawa Zachodnia.

Czas podróży pociągiem na trasie: Gdańsk - Hel wynosi 2h 30 minut.

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACJI TELEFONICZNEJ

Na całym obszarze miasta dostępna jest sieć telefonii przewodowej. Jedynym ograniczeniem w dostępie do tego środka komunikacji jest bariera kosztowa po stronie indywidualnych odbiorców. Zainstalowane centrale pozwalają na zestawienie dostępu szerokopasmowego do sieci Internet typu Neotrada. Ponadto Hel pozostaje w całości w zasięgu operujących na polskim rynku operatorów telefonii komórkowej.

3. DZIEDZICTWO KULTUROWE, OBSZARY CHRONIONE

Miasto Hel obok unikalnych walorów krajobrazowych i specyficznego mikroklimatu z dużą obecnością jodu, może poszczycić się także licznymi obiektami o wartości historycznej i kulturowej.

Do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego zostały wpisane następujące obiekty (stan na dzień 31.08.2007 r.):

1. Kościół p.w. Św. Piotra i Pawła – jest najstarszym budynkiem w Helu. W latach 1525 – 1945 kościół był świątynią lokalnej Gminy Ewangelickiej. Obecnie mieści się tu siedziba Muzeum Rybołówstwa – Oddziału Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku. Jedynym ruchomym zabytkiem pochodzącym z dawnego wyposażenia świątyni, jest ustawiony w przedsionku dzwon odlany w 1642 r.
2. Karczma Lwia Jama;
3. Zabudowa ulicy Generała Waltera (ul. Wiejska) – niepowtarzalną atmosferę tego miejsca tworzą domki rybackie w zabudowie szachulcowej z końca XVIII w. i połowy XIX w.;
4. Kościół parafialny p.w. Bożego Ciała;
5. Zespół latarni morskiej - w jego skład wchodzi: latarnia morska, dom latarników, zabudowania gospodarcze domu latarników (skład opału z ubikacjami, budynek inwentarski, pralnia, piwniczka ziemna, wędzarnia), fundament nieistniejącej latarni morskiej z 1820 r., maszt sygnalizacyjny radiolatarni, piwniczki ziemne – magazyn paliwa i amunicji, budynek inwentarski;

6. Zespół obiektów fortyfikacji polskich rejonu umocnienia brzegu „Hel” na Półwyspie Helskim zbudowanych przez Polską Marynarkę Wojenną w latach 1931 – 1939 (bateria nr 31, 21, 33, 22, 32, 23, Ośrodek Oporu Jastarnia – schrony Sęp, Saragossa, Sabała) oraz zespół fortyfikacji niemieckich zbudowanych na Półwyspie Hel (bateria Schlezwig – Holstein).

Mierzeja Helska należy do Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (NPK został utworzony 5 stycznia 1978 roku; powierzchnia Parku wynosi 18 804 ha, w tym 7 452 ha części lądowej i 11 352 ha wód morskich Zatoki Puckiej). Ochroną objęty jest na terenie Parku zespół wydmy (białych i szarych) w sąsiedztwie Helu. Na uwagę zasługują pomniki przyrody: dąb szypułkowy, dwie topole.

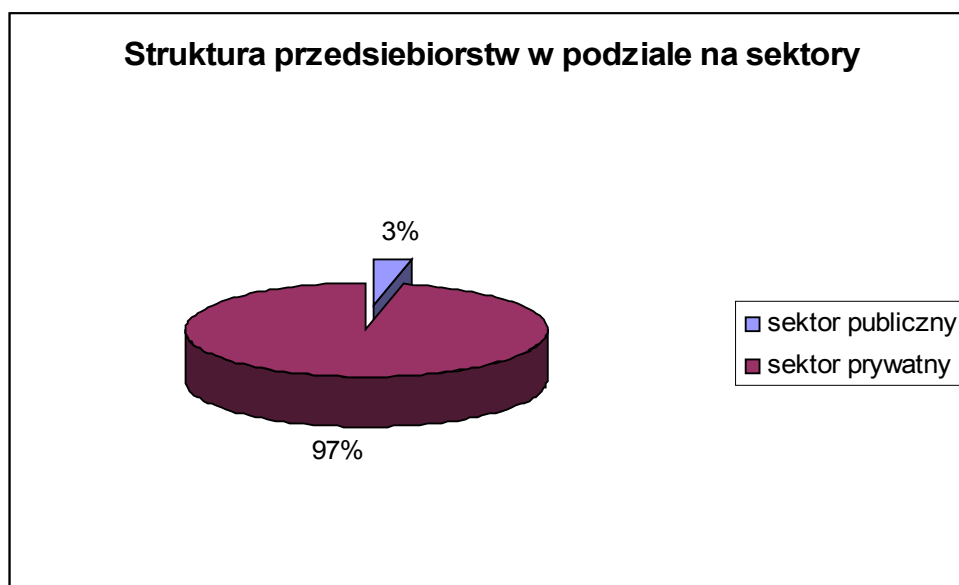
Do innych atrakcji turystycznych można zaliczyć:

1. Port Rybacki i bulwar Nadmorski im. Prof. Kazimierza Demela.
2. Port Marynarki Wojennej – budowę rozpoczęto na początku lat 30. XX w. Zachodni falochron portu przebiega w osi tzw. Helskiego Horku, na wysokości którego znajdowała się pierwsza osada helska tzw. Stary Hel (według legendy został on zatopiony za grzeszne postępowanie jego mieszkańców). W pobliżu portu powstały inne, niezbędne dla bazy morskiej obiekty. Około 1,5 km na północ od portu zbudowano podziemną elektrownię, schrony: amunicyjne, minowe oraz torpedowe. Kilka kilometrów na zachód od tego miejsca zlokalizowano podziemne zbiorniki paliwa, od których poprowadzono do nadbrzeża rurociąg. Na nadbrzeżu portu wyeksponowano najstarszy zachowany polski okręt – „Batory”.
3. Plaże - pierwsza znajduje się od strony północnej. Wychodzi na otwarte morze, ma prostą linię brzegową. Druga, od strony południowej, wychodzi na Zatokę Pucką i jest znacznie mniejsza.
4. Stacja morską - to placówka badawcza, która prowadzi wiele programów naukowych dotyczących głównie nieużytkowych gospodarczo gatunków ryb bałtyckich oraz zajmuje się działalnością edukacyjną, mającą na celu uświadomienie potrzeby racjonalnego korzystania z morskiego środowiska naturalnego. Zwiedzający mogą skorzystać z wykładu pracowników lub wolontariuszy placówki oraz zwiedzić pomieszczenie laboratoryjne z dużą kolekcją preparatów reprezentujących świat zwierzęcy Bałtyku i wód Antarktycznych. Są tu także akwaria badawcze, w których prowadzone są obserwacje ichtiologiczne.

5. Fokarium - foki żyją w basenie usytuowanym na terenie Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii Uniwersytetu Gdańskiego.

4. GOSPODARKA

Priorytetem rozwoju gospodarczego jest stworzenie warunków do efektywnego wykorzystania istniejącego potencjału gospodarczego miasta. Według danych GUS z 2006 r. w mieście zarejestrowanych było 471 podmiotów gospodarczych.



*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Przedsiębiorcy wg form własności

Wyszczególnienie	Wartość
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	391
Spółki handlowe	8
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1
spółdzielnie	2
Fundacje	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	7
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	13
Przedsiębiorstwa państwowe	1

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Podstawowym źródłem utrzymania mieszkańców miasta jest turystyka, rybołówstwo i przetwórstwo rybne.

Funkcje przemysłowe skoncentrowane są na terenie portu i terenach przyportowych. Do największych zakładów produkcyjnych należą:

- Przedsiębiorstwo Usług Portowych „KOGA”,
- „KOGA – MARIS” sp. z o.o.,

Na obszarze miasta zlokalizowanych jest kilkanaście ośrodków wypoczynkowych i pensjonatów dysponujących ok. 1000 miejsc noclegowych. Posiada też rozwiniętą sieć kwater prywatnych. Szacuje się, że istniejąca baza noclegowa i gastronomiczna umożliwia przyjęcie kilku tysięcy turystów i wczasowiczów w sezonie letnim.

Wyszczególnienie:

Ośrodki wypoczynkowe:

- „Albatros”,
- „Jantar”,
- „Czajka”,
- „Delfin”,
- „WDW Hel”,
- „Helska Bryza”,
- „Kormoran”.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie:

- „VHM”,
- „Bursztyn”,
- „Claudia”,
- „Foka”,
- „Michał”,
- „Mikołajek”,
- „Riviera”,
- Sternik,
- Greenhouse,
- Dom Bursztyn,
- Willa Leon,
- Helion,

- Fregata.

Na terenie miasta występują rezerwy terenów pod budownictwo mieszkaniowe, hotelowo – pensjonatowe, rekreacyjne i usługowe.

Głównym kierunkiem rozwojowym gminy miejskiej Hel będzie w przyszłości turystyka połączona z rozwojem funkcji sanatoryjnych, uzdrowiskowych i rehabilitacyjnych oraz rekreacji całorocznej.

5. MIESZKAŃCY

Liczba ludności i jej struktura w znaczący sposób wpływają na możliwości rozwojowe lokalnych społeczności. Do najważniejszych czynników demograficznych warunkujących tempo rozwoju należą:

- poziom wykształcenia mieszkańców;
- równowaga pomiędzy płciami na danym obszarze;
- dodatnie saldo migracji;
- właściwe proporcje pomiędzy liczbą ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym;
- przewaga urodzeń nad zgonami.

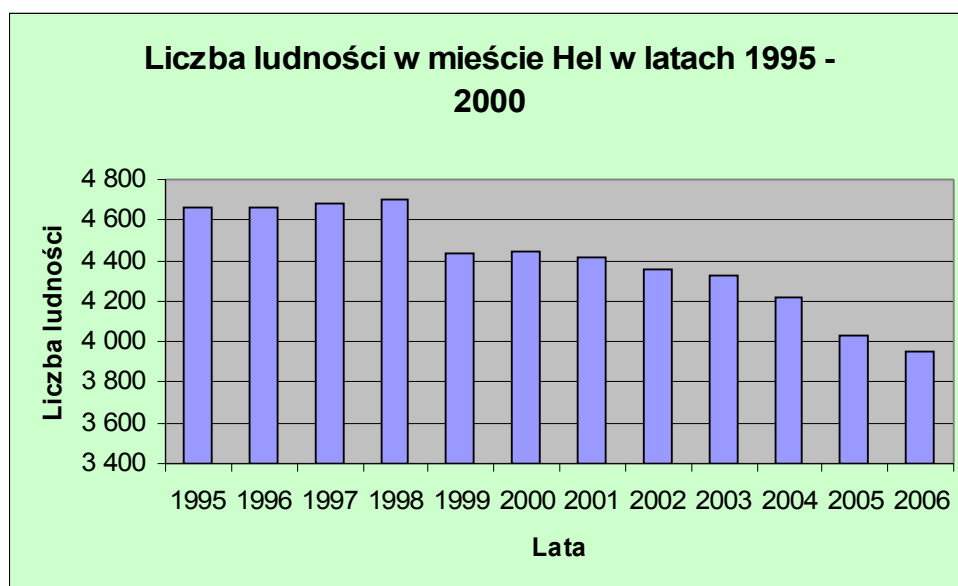
Poniżej przedstawiono dane dotyczące populacji gminy na przestrzeni lat 1995 - 2006.

Wielkość populacji i zmiany w czasie

Rok	Liczba ludności	Kobiety	Mężczyźni	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji
1995	4.661	2.379	2.282	77	34	43	-38
1996	4.665	2.376	2.289	60	25	35	-31
1997	4.683	2.396	2.287	58	27	31	-13
1998	4.704	2.407	2.297	43	33	10	10

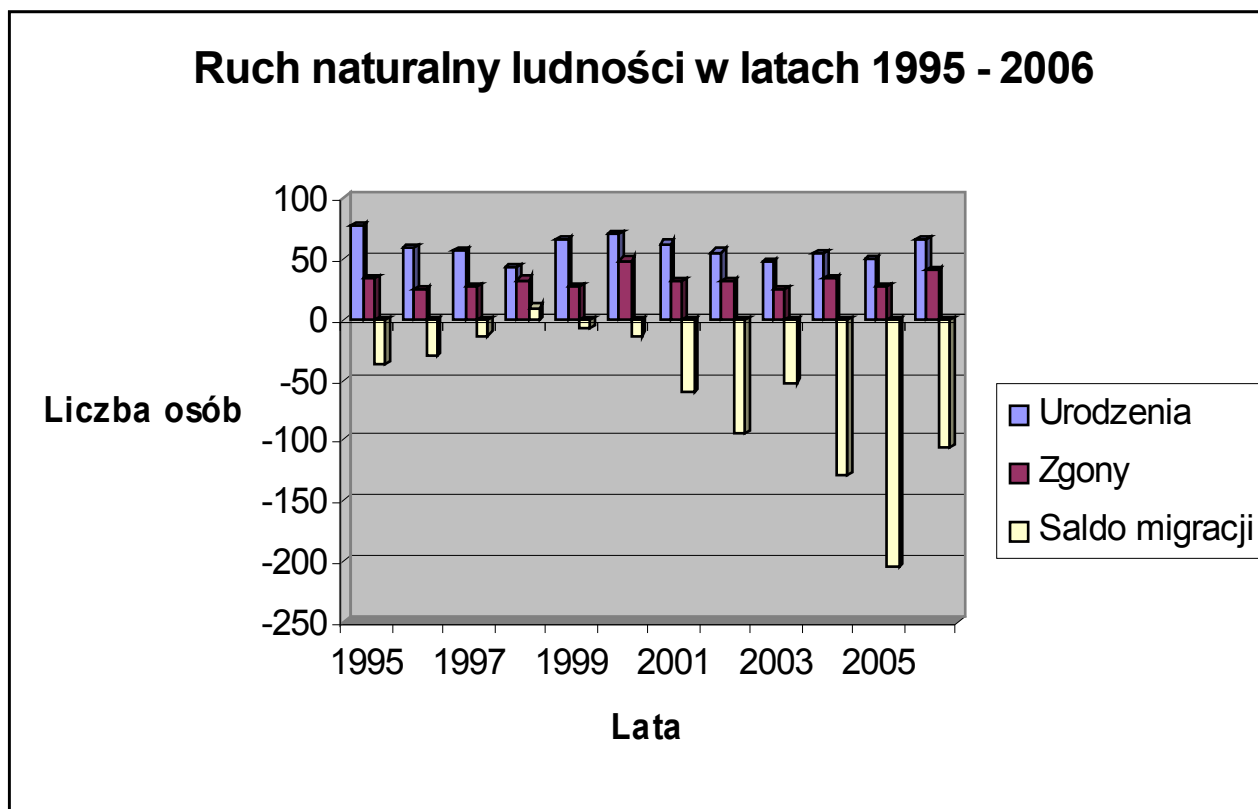
1999	4.439	2.278	2.161	67	27	40	-7
2000	4.448	2.274	2.174	71	49	22	-13
2001	4.419	2.248	2.171	63	32	31	-60
2002	4.352	2.198	2.154	56	31	25	-95
2003	4.324	2.175	2.149	48	25	23	-52
2004	4.214	2.113	2.101	54	35	19	-130
2005	4.034	2.012	2.022	51	27	24	-204
2006	3.952	1.959	1.993	66	41	25	-107

*Źródło: Dane GUS



*Źródło: Dane GUS

Jak wynika z powyższego zestawienia liczba ludności w gminie jest dość stabilna, choć w ostatnich latach można zauważyć jej spadek. Saldo migracji jest ujemne, natomiast przyrost naturalny kształtuje się na poziomie dodatnim.



STRUKTURA WIEKOWA

Poniższa tabela przedstawia populację gminy w rozbiciu na grupy wiekowe uwzględniając płeć.

Grupa wiekowa	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0-4 lata	261	139	122
5-9 lat	241	121	120
10-14 lat	226	126	100
15-19 lat	201	111	90
20-24 lata	324	162	162
25-29 lat	375	214	161
30-34 lata	371	213	158
35-39 lat	295	158	137
40-44 lata	276	149	127
45-49 lat	294	141	153
50-54 lata	285	136	149
55-59 lat	282	120	162
60-64 lata	169	85	84
65-69 lat	132	56	76

70 i więcej	189	71	118
Razem	3 921	2 002	1 919

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Najliczniejszą grupą w gminie są osoby pomiędzy 25 i 29 rokiem życia. Struktura ludności według wieku mająca wpływ na kształtowanie się struktur społeczno – ekonomicznych przedstawia się następująco:

Grupa wiekowa	Liczba osób	% populacji
Wiek przedprodukcyjny:	832	21,22
- kobiety	382	9,74
- mężczyźni	450	11,48
Wiek produkcyjny:	2 684	68,45
- kobiety	1 259	32,11
- mężczyźni	1 425	36,34
Wiek poprodukcyjny:	405	10,33
- kobiety	278	7,09
- mężczyźni	127	3,24
Ogółem	3 921	100

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Obecnie największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Jednakże w przyszłości zwiększać się będzie procentowy udział osób w wieku poprodukcyjnym.

POZIOM WYKSZTAŁCENIA LUDNOŚCI

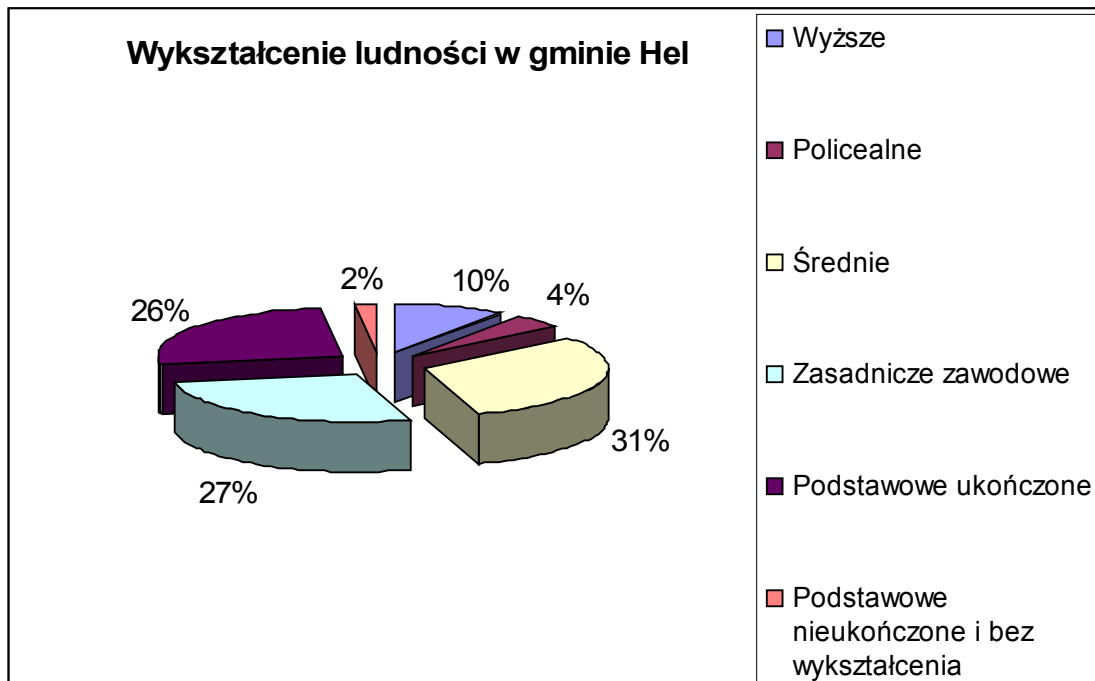
W gminie dominują osoby z wykształceniem średnim. Jednak obserwowane trendy dążenia dużych grup ludności do podwyższania i uzupełniania poziomu edukacji pozwalają sądzić, że dane dotyczące wykształcenia z roku na rok ulegają znaczącej poprawie. Dotyczy to jednak głównie osób z wykształceniem średnim, które uzyskują wykształcenie wyższe. Opisanie tendencje dotyczące kształcenia dorosłych nie dotyczą niestety osób starszych z wykształceniem podstawowym.

Rodzaj wykształcenia	Liczba osób	Mężczyźni	Kobiety
Wyższe	344	224	120
Policealne	156	34	122

Średnie	1 103	501	602
Zasadnicze zawodowe	951	613	338
Podstawowe ukończone	918	360	558
Podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	71	29	42

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

Graficzny obraz powyższej tabeli przedstawia się następująco:



*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r.

POZIOM BEZROBOCIA

Liczba bezrobotnych w gminie Hel na tle pozostałych gmin powiatu

Rok		2004	2005	2006	2007						
Miesiąc		XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
Powiat Pucki	Ogółem	5301	5261	4180	4263	4139	3654	3301	3000	2845	2669
	kobiety	2516	2702	2331	2366	2317	2129	1961	1827	1803	1706
Miasto Puck	Ogółem	824	753	721	727	716	649	602	584	554	520
	Kobiety	385	364	396	398	397	383	352	339	333	319
Gmina Puck	Ogółem	1632	1619	1014	1053	1057	955	897	858	810	807
	Kobiety	759	851	566	586	600	553	544	532	530	527
Władysławowo	Ogółem	1049	1090	828	855	822	751	691	641	626	525
	kobiety	500	539	442	445	445	430	396	378	390	335
Jastarnia	Ogółem	363	374	386	393	389	290	191	157	132	121
	Kobiety	203	204	198	196	192	144	100	84	70	62
Hel	Ogółem	263	286	318	328	312	296	241	98	77	80
	Kobiety	145	151	170	176	168	163	132	62	52	52
Krokowa	Ogółem	784	700	492	472	487	454	444	427	401	371

	Kobiety	298	334	288	281	285	281	271	265	251	233
Kosakowo	Ogółem	386	439	421	435	356	259	235	235	245	245
	Kobiety	226	259	271	284	230	175	166	167	177	178

*Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
Ogółem	17	15	58
Kobiety	9	9	34
Mężczyźni	8	6	24

*Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku (stan na dzień 30.VI.2007 r.)

Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 miesięcy. Najmniej jest osób zarejestrowanych do 1 miesiąca, natomiast bezrobocie z pozostałych przedziałów czasowych kształtuje się na podobnym poziomie. Najniebezpieczniejszą grupę stanowią bezrobotni zarejestrowani powyżej 24 miesięcy, gdyż przyjmują pozycję pasywną. Osoby te, mimo posiadanych kwalifikacji, tracą umiejętności, nie są na bieżąco z postępem technologicznym i prawnym.

Problemem, również na poziomie krajowym, jest brak zatrudnienia wśród absolwentów, którzy stawiają pierwsze kroki na rynku pracy. Nie zawsze, mimo odpowiedniego wykształcenia, posiadają kwalifikacje wymagane przez pracodawców. Często przeszkodę stanowi niski poziom znajomości języków obcych. Jednak ich aktywność i mobilność w poszukiwaniu pracy jest znacznie większa niż bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy.

Czas pozostawania bez pracy (m-ce)						Wiek					
do 1	1-3	3-6	6-12	12-24	pow.24	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
Liczba bezrobotnych											
3	11	13	15	16	19	14	26	13	20	4	0

*Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku (stan na dzień 30.VI.2007 r.)

Problem bezrobocia dotyczy przede wszystkim osób w wieku od 18 – 34 oraz bezrobotnych w wieku od 45-54 lat.

Wykształcenie	Liczba bezrobotnych
Wyższe	3

Policealne i średnie zawodowe	15
Średnie ogólnokształcące	15
Zasadnicze zawodowe	23
Gimnazjalne i poniżej	21

*Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pucku (stan na dzień 30.VI.2007 r.)

Uwzględniając powyższe zestawienia można stwierdzić, że bezrobocie coraz częściej dotyka ludzi młodych i dobrze wykształconych. Zauważalny jest również znaczny udział wśród bezrobotnych osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym, a także długotrwale pozostających bez zatrudnienia, co niesie ze sobą specyficzne problemy psychiczne i społeczne np. ubóstwo oraz patologie.

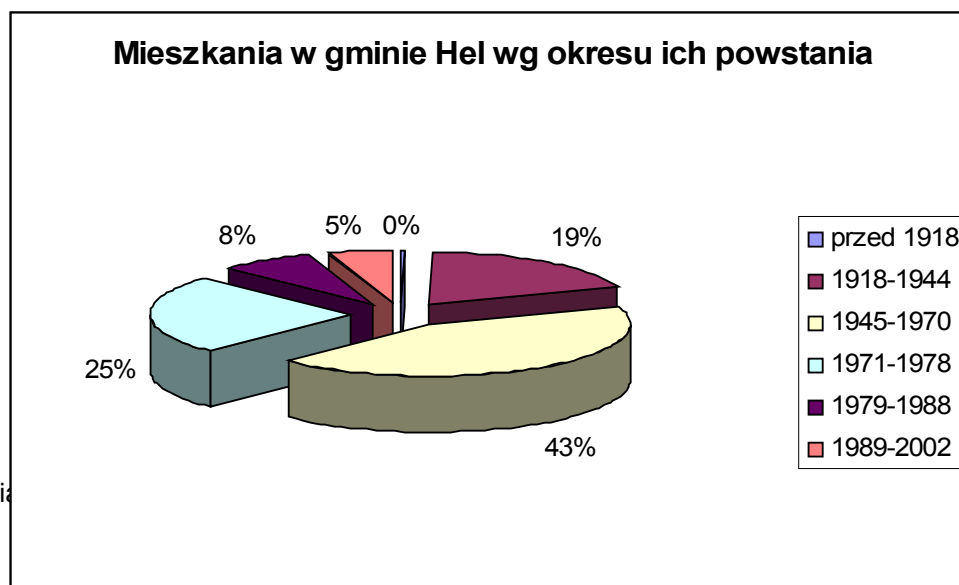
STAN INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ

Według danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego (2002 r.), w gminie Hel było 1 496 mieszkań o łącznej powierzchni 78 873 m², z czego 1 440 (pow. 76 162 m²) było zamieszkałych.

Okres budowy	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa (m ²)
przed 1918	3	142,0
1918 - 1944	286	17 651,0
1945 - 1970	641	28 116,0
1971 – 1978	373	16 303,0
1979 - 1988	114	8 322,0
1989 - 2002	78	8 259,0

* Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Jak widać z załączonego zestawienia dominują mieszkania zbudowane w latach 1945 – 1970 (43%). Udział mieszkań powstałych w latach 1971 – 2002 wynosi 38%.



* Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Sytuację mieszkaniową w gminie należy uznać za złą, zarówno pod względem liczby mieszkań, przypadającej na mieszkańca powierzchni użytkowej, jak i wyposażenia w podstawowe media. Obecnie na liście Zespołu Zakładów Obsługi Miasta jest 79 rodzin oczekujących na przydział mieszkania.

Mieszkania wg ilości izb

Liczba izb w mieszkaniu	Liczba mieszkań
1 izba	51
2 izby	255
3 izby	773
4 izby	314
5 i więcej izb	103

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Mieszkania wg powierzchni

Powierzchnia mieszkania [m ²]	Liczba mieszkań
do 30	119
30 – 39	308
40 – 49	526
50 – 59	261
60 - 79	134
80 – 99	94
100 – 119	21
120 i więcej	33

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Wszystkie mieszkania wyposażone są w energię elektryczną.

Stan wyposażenia mieszkań w media, przyłącza i ogrzewanie piecowe przedstawia się następująco.

Mieszkania wg wyposażenia

Wyposażenie mieszkania	Liczba mieszkań
wodociąg z sieci	1 493
wodociąg lokalny	0
wodociąg razem	1 493
bez wodociągu	3
ustęp splukiwany	1 465
łazienka	1 410
ciepła woda	1 302
CO zbiorowe	962
CO indywidualne	239
piece	276
gaz z sieci	0
gaz z butli	1 356

*Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002

Obecnie zasoby mieszkaniowe gminy Hel obejmują ponad 1500 lokali mieszkalnych. Władze samorządowe dysponują 64 mieszkaniami komunalnymi. Dominuje zabudowa wielorodzinna. Wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe powstało jako zaplecze mieszkaniowe dla jednostek wojskowych zlokalizowanych w Helu. Ogółem na obszarze miasta występuje ok. 80 wielorodzinnych budynków mieszkalnych stanowiących własność Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko – Własnościowej w Pucku, wspólnot mieszkaniowych oraz komunalnych (łącznie ok. 1100 mieszkań). W budynkach wielorodzinnych zamieszkuje ok. 72 % mieszkańców miasta. Budynki jednorodzinne stanowią ok. 28 % wszystkich zasobów mieszkaniowych. Funkcję wiodącą pełni zabudowa wolnostojąca typu mieszkalno – pensjonatowego z budynkami przystosowanymi do przyjęcia indywidualnych turystów i wczasowiczów (kwatery prywatne).

6. EDUKACJA I KULTURA

SZKOLNICTWO

Infrastrukturę oświatową miasta Hel tworzą następujące placówki:

- Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Gimnazjum w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół Ogólnokształcących;
- Przedszkole.

Zbiorcze dane dotyczące oświaty przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Przedszkole	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Oddziały	6	15	7
Dzieci	130	274	137

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

Wyszczególnienie	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum
Liczba komputerów	0	14
Pracownie komputerowe	0	1
Komputery podłączone do Internetu	0	14

*Źródło: Dane GUS 2006 r.

KULTURA

Hel oferuje mieszkańcom oraz turystom bogate spektrum atrakcji kulturalnych. Wśród nich można wskazać:

1. Dom Gościnny „Mikołajek” – Malarstwo Marynistyczne;
2. Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego;
3. Muzeum Obrony Wybrzeża;
4. Muzeum Rybołówstwa – Oddział Centralnego Muzeum Morskiego w Gdańsku - ekspozycja muzeum składa się z trzech części: stałej wystawy we wnętrzu obiektu, plenerowego skansenu tradycyjnych łodzi rybackich oraz wieży widokowej;
5. Plenerowa ekspozycja broni i uzbrojenia;
6. Pomnik Jana Myślisz – znajduje się w centralnej części Parku Kaszubskiego. Jan Myślisz za męstwo w wojnie z bolszewikami w 1920 r. otrzymał Krzyż Virtuti Militari. Po powrocie z wojska osiadł w Helu pełniąc funkcję latarnika;
7. Pomnik Obrońców Helu - usytuowany w parku, w centrum miasta, upamiętnia waleczną walkę Garnizonu Helskiego z Niemcami. Odbywają się tu uroczystości patriotyczne;
8. Pomnik Stefana Żeromskiego - niewielki pomnik w kształcie żagla poświęcony wybitnemu pisarzowi, który trzykrotnie w latach 1922 – 24, przybywał w celach

kuracyjnych do Helu. W trakcie tych pobytów pisarz stworzył m.in. poetycką powieść „Międzymorze” opowiadającą o Półwyspie Helskim i jego mieszkańcach;

9. Sala Tradycji 9 Flotyli Obrony Wybrzeża – sala usytuowana w budynku Klubu Garnizonowego, mieszczącego również Kasyno Wojskowe i bibliotekę. Można tu zobaczyć 330 – kilogramowy pocisk kaliber 280 mm, pochodzący z pancernika Schleswig – Holstein, wystrzelony w stronę Helu we wrześniu 1939 r. Obok budynku Klubu Garnizonowego jest usytuowana plenerowa wystawa broni morskiej. Największe zainteresowanie wzbudza fragment jednej z 4 armat, o kalibrze 152,4 mm, wchodzących w skład broniącej Helu 31 baterii im. Heliodora Laskowskiego.

7. POMOC SPOŁECZNA I OPIEKA ZDROWOTNA

Placówką realizującą zadania pomocy społecznej jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Adresatami wsparcia socjalnego są najczęściej rodziny cierpiące niedostatek z powodu ubóstwa bądź bezrobocia, rodziny wielodzietne, rodziny niewydolne opiekuńczo i wychowawczo, osoby niepełnosprawne, rodziny dotknięte przemocą i uzależnieniami.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące rodzaju i skali pomocy społecznej w gminie Hel:

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin				Liczba osób w tych rodzinach			
	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
Ubóstwo	132	143	138	133	342	370	384	327
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	3	4	1	1	4	5	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	3	3	2	1	10	10	3	3
Bezrobocie	90	105	99	88	233	265	255	230
Niepełnosprawność	42	45	53	56	97	106	111	112
Długotrwała choroba	12	16	25	35	25	30	67	89
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	32	44	27	39	112	158	105	148
w tym: - rodziny niepełne	27	35	13	32	79	102	36	100

- rodziny wielodzietne	5	9	7	9	33	56	47	58
Alkoholizm	26	30	25	33	49	56	48	71
Narkomania	0	1	3	4	0	4	7	12
Trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	6	6	6	13	14	8	11
Przemoc w rodzinie	0	0	0	1	0	0	0	3
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa	0	0	0	2	0	0	0	7
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0

* Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

Wykorzystanie środków finansowych ogółem za 2006 r. (zł)

Zadania	Plan	Wykonanie	%
Zadania zlecone gminie	94 150,00	79 516,00	84,45
Zasiłki rodzinne i świadczenia opiekuńcze	821 609,00	604 326,00	73,55
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	10 612,00	10 612,00	100
Zadania własne gminy:	130 600,00	130 600,00	100
w tym			
- zasiłki okresowe	19 000,00	19 000,00	100
- zasiłki celowe i w naturze	89 800,00	89 800,00	100
- dotacja celowa na dożywianie dzieci w szkole	19 632,00	19 632,00	100
- dotacja na dożywianie osób dorosłych	2 168,00	2 168,00	100

* Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

Rodzaj pomocy	Nakłady (zł)	Ilość osób/ilość świadczeń
Zasiłki stałe	79 516,00	25/242
Zasiłki rodzinne z dodatkami	432 060,00	242/6 057
Świadczenia opiekuńcze	99 266,00	7/520
Zasiłki okresowe	19 012,00	37/111
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	14 079,00	11/126

* Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną miasta Hel, finansowaną z budżetu miasta (w zakresie zadań własnych) oraz dotacji z budżetu państwa (w zakresie zadań zleconych). Obszarem działania Ośrodka jest miasto Hel.

Do zadań prezentowanej jednostki organizacyjnej należy przede wszystkim:

- tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej w mieście Hel, w tym rozbudowa infrastruktury socjalnej;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej;
- przyznawanie i wypłacanie określonych przez prawo świadczeń;
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin;
- praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa, ukierunkowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- współpraca i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi w zakresie pomocy społecznej.

*Źródło: Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu

Ośrodek w swej pracy wspierany jest przez instytucje powiatowe mające siedzibę na terenie miasta Puck. Do najważniejszych partnerów należą:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
2. Kuratorzy Zawodowi,
3. Powiatowy Urząd Pracy.

Współpracę z w/w podmiotami prowadzą również: Świetlica Socjoterapeutyczna „Bocianie Gniazdo” w Helu (do świetlicy uczęszczają dzieci z rodzin dysfunkcyjnych i dzieci niepełnosprawne. Wychowankowie są objęci terapią zajęciową – plastyczną, muzyczną, taneczną, teatralną), pedagog szkolny i dzielnicowy miasta Hel.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu zatrudnia 7 pracowników. Kadre placówki tworzą:

- kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu,
- główny księgowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu,
- starszy pracownik socjalny,

- starszy inspektor,
- inspektor ds. świadczeń rodzinnych,
- dwie opiekunki środowiskowe.

Opieka zdrowotna na terenie miasta realizowana jest przez:

- Szpital Wojskowy,
- Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

Na obszarze miasta Hel funkcjonują dwie apteki:

- Apteka „Bursztynowa”,
- Apteka „Helska”.

CZĘŚĆ TRZECIA

V. ANALIZA SWOT

1. UWAGI OGÓLNE

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony gminy. W drugiej zaś szanse i zagrożenia. Z uwagi na materię opracowywanego dokumentu, zagadnienia ujęte w zestawieniach ograniczono do sfer mających wpływ na politykę społeczną.

2. TABELE ANALIZY SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - Posiadanie terenów do lokowania działalności gospodarczej i usługowej. - Rozwinięta infrastruktura techniczna w postaci wodociągów, sieci energetycznych, telefonii przewodowej umożliwiające nieskrępowane prowadzenie działalności gospodarczej. - Prorozwojowa polityka władz miasta, doceniających wagę rozwoju gospodarczego. - Działalność społeczna grupy aktywnych liderów wśród lokalnej społeczności. - Kompetentne i sprawne działanie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu. - Zaangażowana i wykształcona kadra pedagogiczna w prowadzonych przez gminę placówkach oświatowych. - Atrakcyjne położenie regionu (w pobliżu aglomeracji Trójmiejskiej). - Występowanie niepowtarzalnych walorów krajobrazowych. - Rosnąca świadomość konieczności ciągłego podwyższania standardu usług dla ludności miasta, także w zakresie pomocy społecznej (znajdująca odzwierciedlenie w realizacji zadań publicznych). - Istnienie podstaw instytucjonalnych dla realizacji zadań w ramach pomocy społecznej. - Duża liczba mikro- i małych przedsiębiorstw, 	<ul style="list-style-type: none"> - Wysokie wskaźniki bezrobocia na terenie miasta, zwłaszcza w grupie osób młodych i absolwentów. - Niezadawalający poziom wykształcenia mieszkańców. - Apatia części lokalnej społeczności. - Niezadawalający poziom aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców. - Występowanie postaw roszczeniowych i bierności wśród osób korzystających z pomocy społecznej. - Istnienie barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do dóbr i usług. - Niedostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych baza transportowa. - Niewielkie zainteresowanie pracodawców w zakresie zatrudniania osób niepełnosprawnych (brak miejsc pracy). - Ubóstwo niepełnosprawnych. - Brak źródeł informujących osoby niepełnosprawne o istniejącej pomocy. - Słaba świadomość rodziców o problemach dzieci. - Niedostateczne wyposażenie placówek pomocy społecznej (np. sprzęt rehabilitacyjny). - Słabo rozwinięta informatyzacja. - Niewystarczająca profilaktyka w środowiskach

<p>mogących generować nowe miejsca pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (szkolenia, kursy). - Wymiana doświadczeń między ośrodkami pomocy społecznej. - Rozwój infrastruktury technicznej (np. budowa i modernizacja sieci drogowych, kanalizacyjnych) zachęcający potencjalnych inwestorów do lokowania inwestycji i kapitału na terenie miasta. 	<p>zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Słabo rozwinięta współpraca ze środowiskami naukowymi. - Niewystarczająca promocja miasta. - Brak dobrze rozwiniętego systemu informacji gospodarczej (np. w odniesieniu do pozyskiwania środków pomocowych na rozwój działalności gospodarczej, szkolenia dla inwestorów). - Niedostosowane do wymagań rynku systemy kształcenia młodzieży. - Wysoka kapitałochłonność inwestycji infrastrukturalnych, co zmniejsza środki przeznaczone na rozwój zasobów ludzkich.
---	--

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - Utrzymujący się wzrost gospodarczy i wynikająca stąd poprawa jakości życia ludności. - Bogacenie się społeczeństwa polskiego. - Dotacje z Unii Europejskiej przyznawane w ramach funduszy pomocowych. - Utrzymanie się pozytywnych trendów dotyczących podnoszenia poziomu wykształcenia wśród mieszkańców. - Efekty realizowanych w skali krajowej, wojewódzkiej i powiatowej programów w zakresie polityki społecznej, koordynacja tych działań. - Powolna (pozytywna) zmiana nastawienia społeczeństwa do osób niepełnosprawnych. - Dobre rozwiązania prawne. - Ograniczenie biurokracji. - Szerszy dostęp do kultury i sportu. - Współpraca z organizacjami pozarządowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Konkurencja pomiędzy gminami w zabieganiu o środki pomocowe oraz lokalizacje inwestycji. - Osłabienie rozwoju gospodarczego. - Niekontrolowany napływ turystów i nieskoordynowany rozwój budownictwa letniskowego bez odpowiedniej rozbudowy infrastruktury. - Niewłaściwa polityka państwa wobec samorządów. - Odływ najbardziej przedsiębiorczych i wykształconych osób z terenu gminy. - Utrudnienia organizacyjne w dostępie do środków pomocowych UE, brak wystarczających środków na „wkład własny”. - Tendencje dotyczące wzrostu przestępczości na terenie miasta, zwłaszcza w odniesieniu do nieletnich i młodocianych. - Rozwarstwianie się społeczeństwa, podział na biednych i bogatych.

<ul style="list-style-type: none"> - Więcej chętnych do pracy w organizacjach prospołecznych. - Większe możliwości samodzielnego funkcjonowania niepełnosprawnych. - Dobra dostępność do usług medycznych. - Wzrost popytu na usługi turystyczne. - Rozwój technik informacyjnych (nowoczesnych narzędzi komunikowania się i wymiany informacji), co sprzyja promocji miasta w środowisku potencjalnych inwestorów. - Dostępność nowych rynków zbytu w następstwie integracji z Unią Europejską. - Rekreacyjny charakter miasta stwarza warunki do rozwoju przedsiębiorczości w sferze usług obsługi turystycznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - Anonimowość osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. - Brak tolerancji. - Dalsze obniżanie standardów podstawowych usług zdrowotnych finansowanych w ramach NFZ. - Powiększanie się obszarów patologii społecznych na terenie miasta, pojawianie się nowych zagrożeń (narkomania). - Bierność i pasywność osób objętych pomocą społeczną, nasilanie się postaw roszczeniowych. - Niewystarczający strumień środków na zadania pomocy społecznej. - Niskie wynagrodzenia kadry pracowników socjalnych. - Ograniczone środki na podnoszenie kwalifikacji zawodowych. - Ograniczenia w zakresie budownictwa socjalnego (brak środków na inwestycje, ograniczone możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania). - Ograniczone możliwości finansowania przedsięwzięć prorozwojowych – niewiele źródeł, trudny dostęp, niewielkie zasoby własne miasta.
---	---

3. PODSUMOWANIE ANALIZY SWOT

Jak wynika z tabeli analizy SWOT wiele zagrożeń dla rozwoju miasta sytuuje się w sferze szeroko rozumianej polityki społecznej. Takie zjawiska, jak bezrobocie i ubóstwo z jednej strony są wynikiem określonych procesów społeczno - gospodarczych, z drugiej zaś same potrafią generować nowe problemy w postaci uzależnień, czy przemocy w rodzinie. Ich rozwiązanie wymaga kompleksowego podejścia do zastanej rzeczywistości, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które zagrożone są wykluczeniem społecznym. Jak pokazują dotychczasowe doświadczenia łatwo stać się beneficjentem systemu pomocy

społecznej, o wiele trudniej jednak powrócić na drogę samodzielności i odpowiedzialności za byt własny i losy rodziny. Dlatego też w proponowanych działaniach położono duży nacisk na profilaktykę, zadania edukacyjne i terapeutyczne.

CZĘŚĆ CZWARTA

VI. STRATEGIA DZIAŁAŃ

1. OBOWIĄZKI GMINY NAŁOŻONE PRZEPISAMI PRAWA

Strategia gminy musi być dostosowana do zadań, jakie wspólnota samorządowa obowiązana jest realizować w zakresie polityki społecznej. Zadania te, zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2001, nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), obejmują w szczególności sprawy:

- ochrony zdrowia,
- pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych,
- gminnego budownictwa mieszkaniowego,
- edukacji publicznej,
- kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego,
- współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Przepisy prawa określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy. Przekazanie gminie w drodze ustawy nowych zadań własnych wymaga zapewnienia koniecznych środków finansowych na ich realizację w postaci zwiększenia dochodów własnych gminy lub subwencji. Ponadto ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji, przygotowania i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004, nr 64, poz. 593), na gminy nałożono poniżej zaprezentowane zadania.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki

- i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;
 3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
 4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
 5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
 6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
 7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej;
 8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
 9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie z niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
 10. praca socjalna;
 11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
 12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
 13. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
 14. dożywianie dzieci;
 15. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
 16. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
 17. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
 18. utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań własnych gminy należą również:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należą:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
3. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
5. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Zadania gmin w sferze polityki społecznej wynikają również z innych powszechnie obowiązujących aktów prawnych. Do najważniejszych z nich należą:

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255 z późn. zm.; tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 z późn. zmianami) regulująca nowy system pozaubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Zamiast, tak jak dotychczas, szeregu różnych, niezależnych od siebie świadczeń ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują obecne zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenie z funduszu

alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy).

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143 z późn. zm.). Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, byłych więźniów oraz uchodźców. Drugą formą pomocy przewidzianą w ustawie jest wsparcie zatrudnienia osób, które uległy wykluczeniu społecznemu.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.). Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.). Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawnym wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Obszary, które reguluje ustawa to: prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego), uzyskiwanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym związane (warunki uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego), nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego, wolontariat.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.). Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudnienia; rozwoju zasobów ludzkich; osiągnięcia wysokiej jakości pracy; wzmacniania integracji oraz solidarności społecznej.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135). Ustawa określa: warunki udzielania i zakres świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.). Nakłada na organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Ponadto na mocy tej ustawy jednostki samorządu terytorialnego popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

Ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732) stanowi, że przyznawanie i wypłata zaliczek alimentacyjnych jest zadaniem administracji rządowej zleconym gminie.

Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.) nakłada na władze samorządowe (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) obowiązek rozpatrywania wniosków osób uprawnionych do otrzymania dodatków i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie przyznania (bądź odmowy przyznania) dodatku mieszkaniowego. Wypłata dodatków jest zadaniem własnym gmin, które otrzymują w związku z tym dotacje celowe z budżetu państwa.

2. PLANOWANIE STRATEGICZNE W MIEŚCIE HEL – PRZYJĘTE ZASADY

W opracowanej strategii przyjęto kilka założeń, wynikających z zasad planowania strategicznego, materii polityki społecznej, a także posiadanej przez władze miasta praktyki. Jasne określenie zasad pozwoliło z jednej strony na koncentrowanie się na najważniejszych dla gminy kwestiach, z drugiej zaś strony stwarza szansę do zachowania spójności i komplementarności podejmowanych działań. Te zasady to:

- **zasada pomocniczości** – podejmowane będą działania aktywizujące i pobudzające do działania osoby bezpośrednio dotknięte konkretnymi problemami społecznymi, dopiero potem bezpośrednie działania ratunkowe władz samorządowych;
- **zasada efektów odłożonych w czasie** – pewne działania, choć może nie tak spektakularne i nie przynoszące bezpośrednich efektów będą procentować w przyszłości;
- **zasada promieniowania efektów** – przy wyborze konkretnych działań podejmowano takie, które poprzez łańcuch przyczynowo – skutkowy będą odnosiły pozytywne skutki również w innych obszarach;
- **zasada akceptacji społecznej** – podejmowane działania, choć słuszne aksjologicznie, muszą być społecznie akceptowane (wyjaśnienie działań, jawność poczynań, zaangażowanie jak największej liczby wolontariuszy itp.);
- **zasada kontroli społecznej** – wdrażany program będzie na bieżąco raportowany oraz wykazywane będą jego pozytywne skutki tak, by społeczność lokalna mogła oceniać jego poprawność i przydatność;
- **zasada zaangażowania społecznego** – do pracy nad poszczególnymi działaniami zapraszane będą szerokie kręgi społeczne (organizacje pozarządowe, rodzice, grupy wsparcia, wolontariusze);
- **zasada kompleksowości i sprzężenia zwrotnego** – działania planowano w taki sposób, by zmiany dokonane w jednym obszarze życia powodowały pozytywne skutki w dziedzinach pokrewnych;
- **zasada pozornego altruizmu** – wdrażanie strategii poprzedzone będzie akcją informacyjną, mającą wykazać, że działania, choć skierowane głównie do osób wykluczonych lub zagrożonych takim wykluczeniem, służą całej społeczności lokalnej.

3. SKUTECZNY SYSTEM DZIAŁAŃ JEDNOSTEK FUNKCJONUJĄCYCH W SFERZE POMOCY SPOŁECZNEJ OPARTY NA AKTYWNOŚCI JEJ BENEFICJENTÓW (POLITYKA PRORODZINNA) – JAKO PRIORYTET POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEŚCIE HEL

Podstawowym podmiotem i adresatem działań systemu pomocy społecznej w mieście Hel jest i będzie rodzina. Rodzina uważana jest za naturalną i podstawową komórkę społeczną. Jako pierwsze środowisko wychowawcze, wpływa na osobowość człowieka, jego życie i rozwój. Rodzina jest miejscem, w którym dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne. Dziecko rozpoczyna życie jako istota obiektywnie niesamodzielna. Z punktu widzenia jego własnego poczucia satysfakcji okres wczesnego dzieciństwa daje mu jednak znaczne zadowolenie.

W miarę jak dziecko rośnie, bardzo często zwiększa się jego potrzeba wyrażania siebie – samodzielnego skutecznego działania. Rozwijające się dziecko potrzebuje wyraźnego okazywania mu (przez rodziców i inne dzieci) miłości i uczucia. Dziecko, które nie odczuwa poczucia miłości rodziców do niego i bezpieczeństwa w stosunkach z innymi ludźmi, będzie nieuchronnie wykazywało różnego rodzaju dysharmonię w rozwoju swej osobowości.

Rodzina jest kolebką rozwoju charakteru każdego członka, szczególnie dziecka. W niej zdobywa ono mowę, język, kształtuje uczucia i postawy wobec ludzi i otaczającego świata. Rodzina jest ważna dla dziecka, bo wprowadza je w świat kultury, przygotowuje do udziału w życiu dorosłych. Rodzina i dziecko stanowią zasadnicze kwestie w polityce społecznej. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowywaniem. Wiele

zagadnień problemowych we współczesnej rodzinie wymaga wdrożenia działań naprawczych, które powinny spowodować określone efekty. O skuteczności wszelkiego rodzaju planów ukierunkowanych na poprawę jakości życia wielu rodzin zależy bardzo wiele, a nader wszystko zdolność jednostki do przekazywanych pozytywnych wzorów następnym pokoleniom. Problematyka związana z szeroko rozumianą profilaktyką i opieką nad dzieckiem i rodziną jest zagadnieniem niezmiernie istotnym dla wszelkiego rodzaju instytucji, które zajmują się wspomaganie rodzin.

Instytucje wsparcia społecznego w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki oświatowe,
- Placówki ochrony zdrowia,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Pucku,
- Sąd Rejonowy,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Parafia Kościoła Rzymsko – Katolickiego,
- Organizacje pozarządowe,
- Stowarzyszenia,
- Powiatowa Stacja Epidemiologiczna.

Podstawowymi dokumentami programowymi, które do chwili obecnej były skoncentrowane na rozwiązywaniu kwestii problemowych są Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Wartości, takie jak dom, życiowy partner, dzieci, praca, choć ważne, nie są w stanie zaspokoić pragnień współczesnego człowieka tylko dlatego, że zostały spełnione, że istnieją. We współczesnym świecie przypisuje się duże znaczenie przede wszystkim jakości tych wartości, a więc poczuciu, że stworzą one harmonijną całość i że ich realizacja jest źródłem satysfakcji.

Każdy potrzebuje wewnętrznego potwierdzenia, że jest dobrze osadzony w swej życiowej roli. Aby tak się stało konieczne jest staranne przemyślenie własnej koncepcji życia, czyli umieszczenie jej w realnym wymiarze postrzeganego przez siebie świata. Tworzenie własnej wizji w życiu wymaga także posiadania pewnej koncepcji co do strategii działania i przyszłych celów. Zadanie jakie stoi przed każdym człowiekiem jest trudne. Od sposobu jego wykonania zależy to kim będzie, a więc decyduje ono o jego tożsamości. Za najważniejsze środowisko zaspokajania podstawowych potrzeb niezbędnych dla rozwoju każdego człowieka uważana jest rodzina. Stanowi ona niepowtarzalną organizację i układ wzajemnych relacji, które kształtują właściwą dla niej atmosferę.

W przyjętej Strategii rodzina jest punktem odniesienia działań pomocowych. Jej wspieranie jest nadrzędnym zadaniem gminy w zakresie pomocy społecznej nie tylko z uwagi na przyjęty system wartości, ale również ze względów praktycznych. Pomoc skierowana do rodziny jest najbardziej efektywnym sposobem rozwiązywania i profilaktyki problemów społecznych, ponieważ właśnie tam zostanie ona najlepiej wykorzystana.

W oparciu o dokonaną analizę SWOT, dotychczasowe doświadczenia pracowników MOPS oraz rzeczywiste potrzeby społeczne wytypowano 6 obszarów interwencji. Pięć z nich bezpośrednio związanych jest z funkcjonowaniem rodziny, ponieważ problemy osób funkcjonujących w tych obszarach będą najpełniej rozwiązywane przy wsparciu instytucji rodziny. Szósty dotyczy zaś infrastruktury pomocy społecznej w mieście Hel – wzmocnienie jej oddziaływania również przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych na rzecz społeczności lokalnej usług. W każdym z obszarów wytyczono cele do osiągnięcia oraz przedstawiono oczekiwane rezultaty proponowanych działań. Strategię działań w każdym z obszarów ujęto w formie przejrzystej tabeli pozwalającej na całościowy ogląd przyszłych zamierzeń.

Wytypowano następujące obszary interwencji:

- **Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym.**
- **Osoby starsze.**
- **Niepełnosprawni.**
- **Grupy społeczne zagrożone chorobą alkoholową i narkomanią.**
- **Dzieci i młodzież.**
- **Infrastruktura pomocy społecznej.**

Obszar interwencji 1 - Rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym

Rodzina stanowi podstawowe ogniwo w strukturze społecznej. O warunkach jej funkcjonowania i rozwoju decydują działania z zakresu polityki ekonomicznej i społecznej. Aby mogła wypełnić swoje zadania i obowiązki powinna być otoczona ochroną i wsparciem, a w szczególności należy zapewnić prawidłową realizację potrzeb rozwojowych i psychicznych dzieci, do których należy zaliczyć: potrzebę stabilizacji, bezpieczeństwa, przynależności uczuciowej. Od właściwego zaspokojenia potrzeb dziecka zależy prawidłowy przebieg jego rozwoju. Zaspokajanie potrzeb rozwojowych dziecka jest możliwe w rodzinie o prawidłowej strukturze i atmosferze gwarantującej poczucie stabilności i bezpieczeństwa.

Okres transformacji i wiążących się z nim problemów bytowych staje się dla znacznej liczby rodzin obciążeniem, z którym nie są w stanie sobie same poradzić. Negatywne zjawiska pogłębiającego się bezrobocia, bezradności, niejednokrotnie grożące wejściem w patologię, dotyczą wszystkich członków rodziny, nie wyłączając dzieci.

Przy realizacji zadań pomocy społecznej za priorytet należy przyjąć wspieranie środowisk i rodzin najbardziej zagrożonych biedą i trudnościami w rozwiązywaniu narastających problemów i to nie tylko ekonomicznych, ale też wychowawczych, psychicznych, zdrowotnych i innych.

Głównym problemem większości rodzin jest bezrobocie, przy czym znaczna część osób (niemal 80 %) nie ma uprawnień do świadczeń w formie zasiłków dla bezrobotnych i balansuje na poziomie minimum socjalnego. Dotyczy to głównie rodzin o niskim poziomie wykształcenia, a także wielodzietnych i niepełnych. Zjawiskiem wtórnym są występujące niejednokrotnie patologie, w tym głównie alkoholizm, pojawia się również przemoc. Powodują one niewydolność wychowawczą, która najboleśniej dotyka dzieci w tych rodzinach.

Występujące problemy powodują niewydolność finansową rodzin i brak środków na podstawowe potrzeby. Dzieci z tych rodzin są często nieprawidłowo żywione lub wręcz niedożywione, a jedynym prawidłowym posiłkiem jest posiłek otrzymany w szkole. Działania na rzecz rodziny powinny być zróżnicowane zależnie od występujących problemów. Innych form wsparcia wymagają rodziny dotknięte bezrobociem, innych

z problemem uzależnień czy niewydolne wychowawczo. Chociaż zapewnianie właściwych warunków bytowych dzieciom jest obowiązkiem rodziców, to im samym należy niejednokrotnie udzielić wsparcia.

Cel główny: Utrzymanie podstawowych funkcji rodziny i zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodzin z uwzględnieniem rodzin niepełnych i wielodzietnych.		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-zwalczanie bezrobocia i przeciwdziałanie jego skutkom; -organizowanie i rozwijanie kompleksowego wsparcia	-utworzenie Klubu Integracji Społecznej, którego zadaniem będzie pomoc bezrobotnym w przezwyciężaniu bierności i apatii oraz negatywnych skutków bezrobocia (zwłaszcza długotrwałego); -prowadzenie pracy socjalnej	-uaktywnienie osób bezrobotnych; -zmniejszenie bezrobocia; -poprawa sytuacji socjalno - bytowej;

<p>dla dzieci i młodzieży szkolnej;</p> <ul style="list-style-type: none"> -organizowanie pomocy w rozwiązywaniu i ograniczaniu patologii; -pomoc rodzinom w uzyskaniu samodzielności finansowej, eliminowanie postaw roszczeniowych. 	<p>z bezrobotnymi, współdziałanie z Powiatowym Urzędem Pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> -motywowanie bezrobotnych do aktywnego poszukiwania pracy, do przekwalifikowania, szkoleń, kursów; -porady i informacje; -zapobieganie poczuciu zagubienia i odrzucenia społecznego (wsparcie psychologiczne, punkt konsultacyjny); -analizowanie zaburzeń u dzieci i szukanie ich przyczyn; -udzielanie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z trudnościami emocjonalnymi, o rozstrojonym życiu uczuciowym; -dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego; -współpraca z pedagogami szkolnymi; -współpraca z instytucjami pozarządowymi, organizacjami, fundacjami, kościołami realizującymi zadania z zakresu pomocy; -wykorzystanie różnych systemów wsparcia (psychologicznego, socjalnego, prawnego, OPS, Klub AA), -współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie; -pomoc finansowa rodzinom zagrożonym; -wsparcie w odtworzeniu więzi społecznych rodzin poprzez uczestniczenie w grupach samopomocowych organizacji pozarządowych (kierowanie do organizacji pozarządowych); - poradnictwo dotyczące możliwości poprawy sytuacji ekonomiczno - bytowej; - stymulacja aktywności własnej rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> -zmniejszenie skutków psychicznych i społecznych bezrobocia; -ochrona przed negatywnym wpływami środowiska; -redukowanie zaburzeń; -hamowanie rozwoju zjawisk patologicznych; -zmniejszenie patologii w rodzinach; -zapobieganie poczuciu bezradności i osamotnienia.
---	---	--

	<p>w celu zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych (wykorzystywanie własnych możliwości);</p> <ul style="list-style-type: none"> - ożywienie życia społecznego w placówkach realizujących idee pomocy (organizacje pozarządowe, świetlice); - poszukiwania liderów lokalnych; - dożywanie dzieci i dorosłych; - badania jakościowe - pogłębianie diagnozy sytuacji socjalno - bytowej rodzin (dalsze rozpoznawanie potrzeb środowiska). 	
--	---	--

Obszar interwencji 2 - Osoby starsze

Obserwowane procesy demograficzne od lat już wskazują na postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Proces ten dotyczy również mieszkańców miasta Hel. Problem ludzi starszych funkcjonuje w dwóch wymiarach. Pierwszy dotyczy indywidualnego podejścia i odczuć osoby starszej z jej problemami dnia codziennego, chorobami, poczuciem osamotnienia. Drugi punkt widzenia dotyczy rodzin, w których żyją osoby starsze. Borykają się one z wieloma trudnościami dotyczącymi konieczności

zapewnienia tym osobom właściwej opieki. Problemy pojawiają się również wówczas, gdy wystąpi nierównowaga między indywidualnymi potrzebami człowieka starszego w codziennym życiu, a realnymi możliwościami rodziny w udzielaniu mu pomocy w przewyciężaniu tych trudności.

W związku z powyższym niezbędne jest poświęcenie należytej uwagi tej znaczącej części populacji, przede wszystkim zaś w celu zaktywizowania zbiorowości samych seniorów oraz wspomagania potrzebujących.

Cel główny: Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz zapobieganie marginalizacji życia starszego pokolenia.		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-jak najdłuższe utrzymanie zdolności seniora do samoegzystencji w swym naturalnym środowisku oraz optymalizacja jego aktywności;	-stymulacja aktywności osób starszych; -rozwój środowiskowej pomocy społecznej (pomoc finansowa, świadczenia w naturze, usługi, porady); -udzielanie wsparcia środowiskowego ludziom starszym; -działania na rzecz integracji ludzi	-przeciwdziałanie osamotnieniu i alienacji, umocnienie psychiczne; -zwiększenie kompetencji członków rodzin osoby starszej w zakresie sprawowania opieki;

-zaktywizowanie rodziny do szerokich działań na rzecz członka rodziny; -zapewnienie wsparcia osobom starszym niezdolnym do samodzielnej egzystencji w środowisku.	starszych ze środowiskiem; -edukacja rodzin w zakresie nabywania kompetencji koniecznych do kontaktów z osobami starszymi w rodzinie (docieranie do dzieci poprzez pracownika socjalnego).	-stworzenie sprawnie działającego centrum konsultacji, poradnictwa i wsparcia.
--	---	--

Obszar interwencji 3 - Niepełnosprawni

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność, która liczy około 4,5 mln osób (ponad 14 % ogółu ludności), a prognoza GUS przewiduje, że w 2010 roku liczba ta wzrośnie do 6 mln.

Prawnie osobami niepełnosprawnymi są te jednostki, które posiadają stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Komisję Lekarską przy ZUS, KRUS, jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi,

psychicznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne należy uznać osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ogranicza lub uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów.

W codziennym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody uniemożliwiające prowadzenie aktywnego życia społecznego oraz w znaczny sposób utrudniające integrację z najbliższą społecznością lokalną.

Niewątpliwie osoby niepełnosprawne potrzebują więcej wsparcia ze strony społeczeństwa, by móc osiągnąć takie same jakościowe warunki życia jak inni obywatele. Jest wiele sposobów eliminowania niepotrzebnych barier, jednak by poprawić społeczne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, pozytywnie przekształcić stan społecznej świadomości w zakresie niepełnosprawności, konieczne jest systematyczne planowanie działań odnoszących się do różnych obszarów rzeczywistości społecznej.

Narzędziem pomocnym, systematyzującym pomysły i zadania są przyjęte przez ONZ Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych. Zasady precyzują wstępne warunki równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w społecznościach, wyodrębniają kluczowe obszary, które społeczeństwo zobligowane jest udostępnić niepełnosprawnym obywatelom, a także proponują działania wdrożeniowe.

Cel główny: Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej i ich integracja społeczna.		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-inicjowanie działań zmierzających do udostępnienia osobom niepełnosprawnym środowiska fizycznego, ułatwianie dostępu do informacji i środków komunikacji	-uwzględnienie wymagań dotyczących dostępności różnych grup osób niepełnosprawnych przy projektowaniu i budowie środowiska zewnętrznego; konsultowanie ze środowiskami osób niepełnosprawnych w tym zakresie; -pomoc prawna i organizacyjna dla powstających spółdzielni pracy osób	-niwelowanie barier architektonicznych i komunikacyjnych; -zwiększenie mobilności zawodowej osób niepełnosprawnych; -przeciwdziałanie osamotnieniu i izolacji

<p>międzyludzkiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> -aktywizacja zawodowa i wzmocnienie pozycji osób niepełnosprawnych tak, by mogły one realizować swoje prawa na rynku pracy; -utworzenie Zakładu Aktywizacji Zawodowej dla osób niepełnosprawnych. 	<p>niepełnosprawnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> -dostarczanie informacji na temat diagnozy, praw, dostępnych służb i programów wszystkim osobom niepełnosprawnym, ich rodzinom i opiekunom; -dążenie do zapewniania na wszystkich poziomach właściwego szkolenia służb zaangażowanych w prowadzenie programów i usług dla osób niepełnosprawnych; -współpraca z organizacjami osób niepełnosprawnych w zakresie rozwiązań życia zawodowego i zatrudnienia; -podnoszenie świadomości samych osób niepełnosprawnych co do przysługujących im praw i możliwości; -zachęcanie przedsiębiorców w sektorze prywatnym, by w swych działaniach brali pod uwagę kwestie niepełnosprawności; -wspieranie osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy; np. dofinansowanie krajowych i lokalnych programów aktywizacji zawodowej; -podnoszenie świadomości pracodawców celem przezwyciężenia negatywnych postaw i uprzedzeń w kwestii niepełnosprawności; szkolenia, informowanie o istniejących ulgach finansowych w przypadku zatrudnienia osób niepełnosprawnych; -podjęcie działań w celu podniesienia świadomości społeczności lokalnej na temat osób niepełnosprawnych, ich praw, potrzeb, możliwości wkładu w życie społeczne; 	<p>społecznej;</p> <ul style="list-style-type: none"> -przełamanie niechęci pracodawców wobec osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności; -uwzględnianie potrzeb osób niepełnosprawnych w działalności placówek użyteczności publicznej; -ułatwianie osobom niepełnosprawnym codziennego kontaktu z instytucjami życia publicznego; -przełamanie bariery niewiedzy i nietolerancji w stosunku do osób niepełnosprawnych; -integracja z najbliższym środowiskiem; -aktywizacja osób niepełnosprawnych; -wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych w zakresie edukacji.
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> -szkolenie pracowników mających częsty kontakt z osobami niepełnosprawnymi w zakresie problematyki niepełnosprawności; -aktywizowanie osób niepełnosprawnych jako nauczycieli, instruktorów i doradców w szkolenia dla różnej kategorii pracowników i zainteresowanych instytucji; -konsultowanie z osobami niepełnosprawnymi programów szkoleniowych dla pracowników; -wyrównanie szans rozwojowych i edukacyjnych; tworzenie integralnych form wychowania, nauczania i edukacji; -udostępnienie edukacji dla wszystkich uczniów niepełnosprawnych: tłumaczenie języka migowego, organizacja służb wspierających; -włączenie rodziców osób niepełnosprawnych w proces nauczania; -zapewnienie materiałów, stałych szkoleń dla nauczycieli niepełnosprawnych dzieci oraz dla nauczycieli wspierających. 	
--	---	--

Obszar interwencji 4 - Grupy społeczne zagrożone chorobą alkoholową i narkomanią

Uzależnienia są poważnym problemem społecznym. Choć w wielu przypadkach dotyczy on dorosłych, to rzutuje też na zagrożenie uzależnieniem coraz to młodszej wiekowo grupy młodzieży, a nawet dzieci. Jest to niewątpliwie ważny problem z punktu widzenia zdrowotności społeczeństwa, psychologii rodziny, przestępczości oraz indywidualnych przeżyć jednostek. Uzależnienia należy postrzegać jako bezpośrednie zagrożenie, ale niestety z tym wiąże się problem wtórny, jakim jest uzależnienie w rodzinie

czy uzależniona matka a wpływ tego uzależnienia na dziecko. Uzależnieniami mającymi największy wpływ na problemy społeczne są alkoholizm i narkomania.

Alkoholizm

Spożywanie alkoholu w nadmiernych ilościach niesie ze sobą wiele negatywnych konsekwencji, a w skrajnym wypadku prowadzi do uzależnienia. Konsekwencje nadużywania alkoholu są wielorakie. Można je podzielić na:

- fizjologiczne (zatrucia, choroby narządów wewnętrznych);
- problemy psychologiczne i egzystencjalne (próby samobójcze, wyobcowanie, zamknięcie się w sobie);
- problemy wypadków (wypadki w pracy i wypadki drogowe);
- dotyczące zachowania i ról społecznych.

Alkoholizm jest poważnym problemem społecznym, rzucającym na pozostałe sfery życia i generującym inne problemy społeczne. W szczególności alkohol prowadzi do wzrostu przestępczości, pogłębia ubóstwo, wywołuje przemoc w rodzinie. Dotyka coraz częściej młodzież, a w skrajnych przypadkach nawet dzieci w wieku szkolnym. Aby go zwalczyć potrzebne są nie tylko programy dla już uzależnionych, ale również działania profilaktyczne zapobiegające uzależnieniom. Spowodowane jest to ofensywą reklamową zwłaszcza producentów piwa, adresowaną do ludzi młodych. Kampanie reklamowe odniosły pożądany z punktu widzenia wytwórców efekt i spożycie piwa systematycznie wzrasta. Osoby te narażone są na zwiększone ryzyko rozwoju choroby alkoholowej.

W gminie Hel uchwalany jest „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Realizacja celów i założeń tego dokumentu została powierzona m.in.:

- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (powołana Zarządzeniem Burmistrza Helu Nr 6, z dnia 31.03.2004 r.);
- Pełnomocnikowi Burmistrza w zakresie koordynowania i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej;
- Zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Helu w zakresie realizacji programów profilaktycznych.

Program ma na celu:

- Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci

i młodzieży;

- Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu (w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie);
- Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych.

*Źródło: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2007 rok, stanowiący załącznik do Uchwały nr III/17/06 Rady Miasta Helu z dnia 14 grudnia 2005 r.

Narkomania

Od początku lat dziewięćdziesiątych w Polsce obserwowany jest znaczny wzrost używania narkotyków. Szybko rosło rozpowszechnianie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych wśród młodzieży. Pojawiły się pierwsze sygnały zainteresowania narkotykami wśród dorosłych, zwłaszcza w miastach. Rosły wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie narkotyków powodujące poważne problemy. Zwiększała się podaż narkotyków na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność.

Terminem narkomania określa się stan uzależnienia od środków odurzających. Pojęcie to ma szerokie znaczenie i obejmuje nie tylko nałogowe używanie narkotyków, ale także stosowanie wszelkich środków wywołujących euforię odurzającą. Nawykowe odurzanie się narkotykami staje się zjawiskiem masowym i groźnym dla zdrowia i życia (nadużywanie silnych środków narkotycznych prowadzi do śmierci, samobójstw na skutek przyjmowania różnych substancji) i dla mienia społeczeństwa (rozboje, rabunki, kradzieże popełnione w celu zdobycia pieniędzy na zaspokojenie głodu narkotycznego).

Na obszarze miasta Hel obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

W realizację tego programu zaangażowani są m.in.:

- Pełnomocnik Burmistrza w zakresie koordynowania i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Nauczyciele i pedagodzy Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Helu;
- Pracownicy Punktu Pomocy Rodzinie (psycholog, psychoterapeuta, terapeuta uzależnień, policjant).

Program przewiduje następujące zadania m.in.:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.

*Źródło: Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2007 r., stanowiący załącznik do Uchwały Nr III/18/06 Rady Miasta Helu z dnia 14 grudnia 2005 r.

Cel główny: Przeciwdziałanie negatywnym skutkom używania alkoholu i narkotyków oraz bieżące rozwiązywanie problemów uzależnień wśród społeczności lokalnej.		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków; -udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej ze szczególnym	-realizacja programów terapeutycznych dla mieszkańców gminy z uwzględnieniem specjalistycznych programów dla młodzieży; -podnoszenie standardu świadczonych usług zdrowotnych; -podnoszenie kwalifikacji przez personel realizujący programy terapeutyczne; -realizacja programów terapeutycznych	-ograniczenie spożycia alkoholu przez mieszkańców gminy; -zmniejszenie się liczby osób uzależnionych; -redukcja zjawiska przemocy w rodzinie, której sprawcami były osoby działające pod

<p>uwzględnieniem przemocy w rodzinie;</p> <p>-prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;</p> <p>-wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.</p>	<p>dla osób zagrożonych uzależnieniem, ofiar przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy;</p> <p>-rozmowy motywacyjne, objęcie pomocą terapeutyczną, psychospołeczną osób, które podjęły leczenie odwykowe;</p> <p>-wprowadzenie nowoczesnych metod terapeutycznych i informatycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</p> <p>-szkolenie osób w zakresie pomocy dla ofiar przemocy;</p> <p>-prowadzenie kampanii miejscowych dotyczących przemocy;</p> <p>-prowadzenie działań pomocowych na rzecz ofiar przemocy;</p> <p>-prowadzenie programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców w zakresie używania substancji psychoaktywnych, alkoholu i narkotyków;</p> <p>-organizowanie dla pedagogów szkolnych i nauczycieli prowadzących programy edukacyjno - opiekuńcze, profilaktyczne, socjoterapeutyczne, szkoleń, konferencji, warsztatów itp.;</p> <p>-wspieranie i włączenie się do kampanii ogólnopolskich, regionalnych, lokalnych w zakresie uzależnień i przemocy wobec dzieci;</p> <p>-wspieranie i organizowanie dla mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej: zabaw, festynów, happeningów ze scenariuszami zawierającymi treści profilaktyczne oraz promujące zdrowy, wolny od nałogów styl życia;</p>	<p>wpływem alkoholu;</p> <p>-zmniejszenie strumienia środków pieniężnych kierowanych do osób uzależnionych i ich rodzin;</p> <p>-ograniczenie zjawiska ubóstwa.</p>
---	---	---

	<ul style="list-style-type: none"> -współpraca z mediami w promowaniu zdrowego stylu życia; -zaopatrywanie w materiały edukacyjno-profilaktyczne szkół, instytucji działających na rzecz dzieci i osób dorosłych; -rozszerzenie programu zajęć psychoprofilaktycznych dla dzieci i młodzieży o różne formy zajęć sportowych organizowanych w szkołach i świetlicach; -wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia; -wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym; -wspieranie działań instytucji działających na rzecz rodzin i osób z problemami uzależnień; -wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców gminy w związku z naruszeniem prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu lub narkotyków. 	
--	---	--

Obszar interwencji 5 - Dzieci i młodzież

W złożonej rzeczywistości społecznej, tam, gdzie występuje ubóstwo, bezrobocie i uzależnienia szczególnie dramatyczny jest los dzieci. Wychowują się one często w dysfunkcyjnych rodzinach. Dzieci bywają niedożywione i zaniedbane, doświadczają przemocy ze strony dorosłych. Poza tymi oczywistymi niedostatkami należy zauważyć, że warunki finansowe w dużym stopniu decydują o szansach edukacyjnych młodego pokolenia. Dzieci z biednych rodzin zagrożone są dziedziczeniem biedy i negatywnych wzorców społecznych, ponieważ wstają w środowisku, w którym zanikają wzorce społeczne. Powoduje to zjawisko dziedziczenia ubóstwa i dysfunkcji występujących

w rodzinie. Dlatego tak ważne są działania w sferze edukacji i profilaktyki oraz rozbudowany system świadczeń pieniężnych. Uzupełnieniem działań na rzecz dziecka jest akcja dożywiania dzieci w szkołach oraz wyposażania ich w niezbędne przybory szkolne.

Cel główny: Wyposażenie młodego pokolenia w umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne w dorosłym życiu, a przede wszystkim kształtowanie odpowiedzialności oznaczającej zdolność właściwego reagowania na wyzwania i nowe sytuacje życiowe.		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-kształtowanie wśród dzieci i młodzieży postawy odpowiedzialności za: własne życie, zdrowie fizyczne, emocjonalne, duchowe, wzrost, rozwój, poprawę własnego położenia, edukację	-utworzenie placówki opiekuńczej wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami; -ochrona dzieci i młodzieży przed przestępczością i przemocą; -podniesienie jakości pracy szkół	-eliminowanie zjawisk patologii społecznej wśród młodzieży; -wYROBIE NIE NAWYKÓW zdrowego, aktywnego spędzania czasu wolnego;

<p>i doświadczenie, przyszłość w szczególności w perspektywie nieuchronności starzenia się;</p> <p>-wspieranie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;</p> <p>-wdrażanie wśród dzieci i młodzieży idei samopomocy i samoopieki.</p>	<p>podstawowych i gimnazjów;</p> <p>-zapewnienie pomocy socjalnej dzieciom i młodzieży dotkniętej ubóstwem;</p> <p>-stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do kulturalnego, aktywnego spędzania czasu wolnego;</p> <p>-promowanie dzieci i młodzieży szczególnie uzdolnionej;</p> <p>-stworzenie nowych miejsc pracy dla absolwentów;</p> <p>-wspieranie funkcji rodziny;</p> <p>-przeciwdziałanie dewiacjom i patologii wśród dzieci i młodzieży;</p>	<p>-aktywizacja zawodowa absolwentów szkół średnich;</p> <p>-ukształtowanie wśród młodego pokolenia aktywności w rozwiązywaniu życiowych sytuacji problemowych.</p>
---	--	---

Obszar interwencji 6 – Infrastruktura pomocy społecznej

Ogrom wyzwań i problemów społecznych, jakie stoją przed służbami socjalnymi sprawiają, że konieczne jest ich wyposażenie w nowoczesne metody i narzędzia pracy. W rzeczywistości infrastruktura pomocy społecznej w skali lokalnej jest często niedoinwestowana, przestarzała technicznie, a same instytucje cierpią na braki kadrowe. Najczęstszą przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak środków na doposażenie Ośrodków Pomocy Społecznej, choć często wynika to również z braku świadomości lokalnych władz i niedoceniań przydatności nowoczesnych i sprawnych służb socjalnych. Tymczasem rejony pracy socjalnej są zbyt duże w stosunku do szczupłej obsady kadrowej ośrodków. Powoduje to przeciążenie pracowników, brak czasu na dokładne zapoznanie się z położeniem potencjalnych klientów pomocy społecznej. Brak również czasu

i środków na weryfikację przyznanych świadczeń, co często prowadzi do nadużyć i nieprawidłowości. Sprawne, dobrze wyposażone, kompetentne służby socjalne są skuteczniejsze w swoich działaniach, co czyni ich pracę bardziej wydajną i prowadzi do lepszego wykorzystania ograniczonych środków, którymi dysponują.

Cel główny – Zwiększenie oddziaływania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu		
Cele operacyjne	Zadania	Spodziewane efekty
-racjonalizacja strumienia środków kierowanych na pomoc społeczną; -poprawa poziomu bezpieczeństwa socjalnego na terenie gminy; -budowa pozytywnego wizerunku służb socjalnych wśród mieszkańców gminy;	-wzmocnienie kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu; -współpraca MOPS z organizacjami społecznymi i koordynacja wspólnie podejmowanych działań; -wprowadzenie nowoczesnych metod pracy i podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w MOPS w Helu; -weryfikacja przyznawanych świadczeń tak, aby pomoc trafiała do najbardziej potrzebujących;	-zaangażowanie mieszkańców w realizowane programy socjalne; -budowa wolontariatu na terenie gminy; -lepsze rozeznanie potrzeb potencjalnych beneficjentów pomocy społecznej; -ograniczenie

-wzrost poziomu akceptacji mieszkańców dla realizowanych programów z zakresu pomocy społecznej.	-udział pracowników MOPS w szkoleniach, kursach, warsztatach; -wymiana doświadczeń, korzystanie z pozytywnych wzorców innych gmin.	nieprawidłowości i wyłączeń pomocy społecznej; -ograniczenie postaw roszczeniowych wśród osób objętych pomocą społeczną.
---	---	---

4. FINANSOWANIE STRATEGII

Jednym z warunków realizacji celów zawartych w Strategii jest jej finansowanie. Przewiduje się następujące źródła dotowania proponowanych działań:

1. Środki własne pochodzące z budżetu miasta finansowane z jej dochodów;
2. Środki przekazane gminie z budżetu państwa (dotacje);
3. Środki funduszy krajowych (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych);
4. Środki pochodzące z funduszy pomocowych Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny).

5. HARMONOGRAM REALIZACJI CELÓW

Rodzaj i zakres działań wytyczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta Hel powodują, że okres ich realizacji musi być stosunkowo długi. Działania w obszarach 1 – 6 są tak rozległe, a materia społeczna tak złożona, że realizacja celów w tych obszarach przewidywana jest w całym okresie trwania programu w ramach pracy ciągłej.

6. MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII

W celu śledzenia postępów w realizacji strategii będzie ona na bieżąco monitorowana. Monitorowanie pozwoli z jednej strony na ocenę oczekiwanych wyników już przyjętych zadań, jak i ewentualne korekty w tych zadaniach. Strategia z założenia jest dokumentem otwartym, natomiast jej materia (rzeczywistość społeczna) podlega ciągłym zmianom. Dlatego też konieczne jest elastyczne reagowanie na pojawiające się problemy i wyzwania. Oceny tej dokonywać będzie powołany przez Burmistrza Miasta Hel trzyosobowy Zespół Zadaniowy ds. Wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, którego jednym z członków będzie pracownik MOPS. Zespół przynajmniej raz w roku składać będzie Burmistrzowi sprawozdanie z realizacji Strategii, a także proponował (o ile to będzie konieczne) korekty Strategii i uwagi na temat przebiegu zadań. Monitorowanie umożliwi:

- bieżącą ocenę realizacji programów i zadań oraz osiągnięcia celów,
- prognozowanie ewentualnych zmian warunków realizacji,
- dokonanie bieżących korekt i poprawek,
- podjęcie działań zabezpieczających i naprawczych,
- informowanie społeczności lokalnej o uzyskanych wynikach.

Wskaźnikiem realizacji misji i celów podstawowych będzie zmniejszająca się ilość świadczeniobiorców oraz zmniejszanie się strumienia środków na bezpośrednie wsparcie najbardziej potrzebujących.

7. REALIZATORZY STRATEGII I PODMIOTY WSPIERAJĄCE

Realizacja postanowień Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest obowiązkiem władzy wykonawczej gminy, a więc Burmistrza Miasta Hel. Dysponuje on niezbędnym, do kreowania tego celu, aparatem wykonawczym. We wprowadzaniu w życie poszczególnych celów czynnie uczestniczyć będą również pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu. Ponadto w realizacji strategii można oczekiwać wsparcia i pomocy niżej wymienionych instytucji:

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie;
- Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR;
- Powiatowego Urzędu Pracy;
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Komendy Powiatowej Policji w Pucku.

VII. ZAKOŃCZENIE

Przed władzami samorządowymi oraz instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym stoją do rozwiązania trudne problemy społeczne. Pogłębiające się dysproporcje dochodowe rodzin, zjawiska związane ze strefą ubóstwa, niedostatek materialny rodzin, problemy egzystencji osób samotnych i starszych oraz niepełnosprawnych tworzą powiązany ze sobą konglomerat problemów społecznych, które decydują w istocie o sposobie odczuwania jakości życia przez społeczność lokalną.

Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie wspólnoty samorządowej, jaką stanowi gmina. Rozwiązanie problemów społecznych jest procesem długofalowym,

dlatego celowe jest strategiczne podejście, również na poziomie lokalnym, do zagadnień ze sfery polityki społecznej.

Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie miejskiej Hel oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie miasta Hel pozwoli na celowe, systematyczne i planowe dążenie do osiągnięcia wytyczonego celu. Sukces jej realizacji zależy od wielu czynników, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Największym z zagrożeń jest zahamowanie rozwoju gospodarczego kraju i osłabienie tendencji wzrostowych. Wzrost poziomu dochodów ludności stanowić będzie najlepszą gwarancję rozwiązywania podstawowych problemów społecznych, jakimi są bezrobocie, ubóstwo i alkoholizm.

Problemy społeczne nie są cechą pojedynczych osób, ale całych środowisk, rodzin, grup społecznych i takie postrzeganie zjawisk pozwala na strategiczne rozwiązania społeczne na poziomie lokalnym. Systemowe podejście daje szansę na rozwiązania strukturalne i skuteczne wyłączenie osób z systemu pomocy społecznej w wyniku ich reintegracji zawodowej.

Zmiany w funkcjonowaniu pomocy społecznej w kierunku rozwiązań systemowych stwarzają szansę na to, że następne pokolenie nie stanie się beneficjentem pomocy społecznej. Działania w ramach Strategii pozwalają nie tylko na usuwanie przyczyn tkwiących często w sferze psychicznej i społecznej czy rozszerzanie form pomocy instytucjonalnej, ale na skuteczne rozwiązanie problemów poszczególnych grup docelowych.

Ważną funkcją Strategii jest umożliwienie korzystania ze środków związanych z europejskimi funduszami strukturalnymi. Wytyczone cele i proponowane działania wpisują się zatem w dokumenty strategiczne przygotowane na poziomie ponadlokalnym

i w połączeniu z nimi dają spójną i koherentną całość. Wzmacnia to system instytucjonalnej pomocy o nowe formy i rodzi partnerstwo organizacyjno - finansowe, co daje szansę na skuteczniejsze działania w sferze łagodzenia problemów społecznych w mieście.

Realizacja strategii wymaga zaangażowania całej wspólnoty. Nie bez znaczenia jest również wsparcie instytucji pożytku publicznego, kościoła czy władz szczebla powiatowego i wojewódzkiego.

Wdrożenie programu przyczyni się do znaczącego ograniczenia występujących na terenie miasta Hel problemów społecznych. Jego efektem będzie znaczący wzrost poziomu życia obywateli oraz integracja lokalnej społeczności. Gminie zaś pozwoli na ograniczenie wydatków na szeroko rozumianą pomoc społeczną i skierowanie większej ilości środków na modernizację i rozwój.